

Kök Aile İşlevselliği, Benlik Ayrışması ve İlişki Doymu: Nişanlı ve Evli Bireylerde Bir Aracılık Modeli*

Fikriye Eylem ÖSELEMİŞ¹, Turgut TÜRKDOĞAN²

Özet

Bu çalışmanın amacı; kök aile işlevselliği ile romantik ilişki doymu arasındaki ilişkide benlik ayrışmasının aracılık rolünü bir yapısal eşitlik modeli çerçevesinde incelemektir. Araştırmanın çalışma grubu, evlilik hazırlığı içinde bulunan nişanlı bireylerden ve de evlilik ilişkisinin henüz ilk beş yıllık döneminde bulunan bireylerden oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında 532 katılımcıdan Aile Uyum Yeteneğini ve Birliğini Değerlendirme Ölçeği – IV, Benliğin Ayrışması Ölçeği ve İlişkilerde Mutluluk Ölçeği aracılığıyla veri toplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda nişanlı ve yeni evli bireylerin kök aile deneyimlerinin mevcut ilişkilerinden aldıkları doymu öngördüğü, kök aile işlevselliği yüksek olan bireylerin romantik ilişkilerinden aldıkları doymu düzeylerinin de yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca, aile işlevselliğinin yüksek olması bireylerin özerk bir birey olarak yetişmelerini desteklemekte, aileden benliklerini ayrıştırmalarını sağlayabilmektedir. Öte yandan, mevcut çalışmada bireylerin benlik ayrışma düzeyleri arttıkça yakın romantik ilişkiler kurma ve sürdürme olasılıklarının ve ilişkilerinden aldıkları doymu düzeyinin artacağı hipotezi desteklenmemiştir. Kültüre özgü bir bulgu olarak, Türk kültüründe bireyin benlik sınırlarını koruyacak şekilde hareket etmesinin, romantik ilişki doymunun ve çift uyumunun gelişimindeki beklentilerden biri olarak algılanmadığı anlaşılmaktadır. Sonuçlar ilgili alan yazını dikkate alınarak tartışılmış, bu doğrultuda uygulayıcılara ve araştırmacılara bazı öneriler sunulmuştur.

Makale Bilgileri

Araştırma
Makalesi

Gönderim Tarihi
31/01/2024
Kabul Tarihi
05/08/2024
Yayın Tarihi
23/09/2024

Anahtar Kelimeler

Aile işlevselliği,
Benlik
ayrışması,
İlişki doymu,
Kök aile
işlevselliği,
Evlilik ve aile
sistemleri
daireysel modeli

*Bu çalışma, birinci yazarın ikinci yazarın danışmanlığında yürüttüğü yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

1 TC Milli Eğitim Bakanlığı-Denizli, ORCID 0000-0003-1154-6562, efoselemis@gmail.com

2 Pamukkale Üniversitesi, ORCID 0000-0001-5440-341X, tturkdogan@pau.edu.tr

405

Atıf:

Öselemis, F. E. ve Türkdoğan, T. (2024). Kök aile işlevselliği, benlik ayrışması ve ilişki doymu: Nişanlı ve evli bireylerde bir aracılık modeli. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [PAUEFD], 62, 405-431. <https://doi.org/10.9779/pauefd.1427211>

Giriş

Bireyin ilk sosyalleşme ortamı ailedir ve ailenin psikososyal gelişim üzerindeki etkileri sadece erken çocuklukta değil, ergenlik ve yetişkinlik döneminde de devam etmektedir (Bowen, 1978; Kağıtçıbaşı, 1996). *Kök aile* kavramı, bireyin içinde doğup büyüdüğü aile sistemini ifade etmektedir ve kök aile ile ilişkiler yetişkin yaşamında deneyimlenecek tüm ilişkilerin temelini oluşturmaktadır (Falcke ve diğerleri, 2008). Özellikle akrabalık ilişkilerinin yoğun olduğu toplulukçu kültürlerde, bireyler evlilik bağı kurarken ve evlilik bağı sürdürürken hem kendi kök ailelerinden hem de evlendikleri kişinin kök ailesinden etkilenebilmektedir (Kağıtçıbaşı, 1996). Bu bakış açısına göre, aile işlevselliğinin sağlıklı temellerde yapılandırıldığı bir aile sisteminde yetişmiş olmak, bireyin gelecekte sağlıklı bir aile sistemi oluşturmaya önemli katkılar sunabilmektedir (Bowen, 1978; Sabatelli ve Bartle-Haring, 2003).

Sağlıklı aile işleyişinin yapısal dinamiklerini kültürlerarası bir bakış açısıyla inceleyen *Evlilik ve Aile Sistemleri Dairesel Modeli (Circumplex Model of Marital and Family Systems)*, dünyada yaygın olarak kullanılan en önemli aile sistemleri yaklaşımlarından biridir (Olson ve Gorall, 2006; Olson, 2011). Bu modele göre aile işlevselliğini etkileyen iki yapısal dinamik (a) *aile birliği* ve (b) *aile esnekliğidir* (Olson, 2011; Olson ve diğerleri, 2019). Aile üyelerinin birbirlerine karşı sahip oldukları duygusal bağ olarak tanımlanan aile birliği, aile üyeleri arasındaki aidiyet, sadakat ve yakınlık duygusunu içerir (Olson, 2000, 2011). Ayrıca aile birliği kavramı, aile sisteminin *bağlantısızlık* veya *iç-içe geçmişlik* gibi zıt uçlar arasında nasıl bir dengeye sahip olduğuna odaklanmaktadır. Buna göre, *iç-içe geçmiş* (aşırı bağlı) veya *bağlantısız* (kopuk) olarak adlandırılan aile yapıları sağlıklı bir aile sistemine işaret ederken, *dengeli birlikteliğe* sahip ailelerin sağlıklı bir işlevselliğe sahip olduğu kabul edilir (Olson, 2011; Olson ve diğerleri, 2019). Aile işlevselliğini etkileyen diğer önemli boyut olan aile esnekliği, aile sistemindeki kuralların, rollerin, görevlerin ve sorumlulukların niteliğini tanımlanmaktadır (Olson, 2011; Olson ve Gorall, 2006). Esneklik kavramı, aynı zamanda aile sisteminin düzenli ve istikrarlı şekilde sürmesi ile sistemin değişime açık olması arasında nasıl bir denge sağladığına odaklanır (Olson, 2011). *Katı* olarak adlandırılan en düşük esneklik düzeyine veya *kaotik* olarak adlandırılan en yüksek esneklik düzeyine sahip aileler, aile işleyişi açısından sağlıklı kabul edilirken; *dengeli esneklik* sağlıklı bir aile işlevselliğine işaret etmektedir (Olson, 2011; Olson ve Gorall, 2006). *Kök aile işlevselliği*; bireyin yetişmiş olduğu aile sistemi içinde dengeli birliktelik ve dengeli esneklik gibi sağlıklı boyutların yüksek düzeyde seyrettiği, öte yandan bağlantısızlık, iç-içe geçmişlik, katılık veya kaos gibi sağlıklı boyutların en düşük düzeyde olduğu, dengeli yapıdaki bir aile sistemini tanımlamaktadır (Olson, 2000, 2011; Olson ve diğerleri, 2019).

Farklı aile özelliklerinden gelen çiftlerin kök aileden ayrılarak yeni bir aile sistemi oluşturmaya çalıştıkları ilk yıllarda, bireylerin hem kendi kök aileleriyle hem de eşlerinin kök ailesiyle çeşitli problemler yaşamaları olasıdır (Bowen, 1978; Gladding, 2015). Nitekim eşlerin birbirlerinin farklı ihtiyaçlarını dikkate almayı ve çift uyumunu yakalamayı öğrenmeleri gerekmektedir (Gladding, 2015). Bu süreçte yaşanabilen uyumsuzluklar çiftlerde ilişki doyumunu olumsuz yönde etkileyebilmektedir. *İlişki doyumu*, kişinin ilişkisinden algıladığı tatmin ve mutluluk duygusunun derecesidir (Nichols, 2005). Daha kapsamlı bir tanımla, romantik ilişkideki eşlerin birbirlerine yönelik davranış kalıplarının, karar vermede sergilenen fikir birliğinin, eşlerin iletişim kurmada istekli ve çözüm odaklı oluşlarının ve karşılıklı sevgi gibi koşulların sağladığı doyum düzeyidir (Sokolski ve Hendrick, 1999). Bu aşamada uyumun sağlanamaması ve sorunların çözülmemesi, romantik ilişkide algılanan doyumu düşürerek ayrılma veya boşanma ihtimalini arttırabilir (Nazlı, 2018).

Kuşaklararası Aile Terapisi Yaklaşımına göre, romantik ilişkilerde algılanan problemlerin temelinde, bireylerin kök ailelerindeki ilişki problemlerinden tam olarak ayrışmamaları önemli bir yer tutmaktadır (Bowen, 1978; Topham ve diğerleri, 2005). Aile bireyleri, kendi aralarında uyum içinde olabilecekleri gibi, zaman zaman fikir ve davranış çatışmaları da yaşayabilirler. Aile içinde yaşanan etkileşimler, bireylerin psikososyal gelişiminde olumlu ya da olumsuz yönde etkiler oluşturabilir (Bowen, 1978). Bu noktada bireylerin kök ailelerinden ayrılaşma düzeyleri, yetişkinlikte kurdukları ilişkilerde önemli bir değişken haline gelebilir (Bowen, 1978; Skowron, 2000). *Benlik ayrılaşması*, bireyin benliğinin içsel ve kişilerarası boyutları arasında denge kurabilmesini ve kök ailesinden bilişsel ve duygusal olarak ayrışabilmesini tanımlamaktadır (Bowen, 1978; Kerr ve Bowen, 1988; Skowron, 2000). Bir diğer ifadeyle, benlik ayrılaşması birliktelik veya bireysellik olarak adlandırılan iki zıt dinamik arasında sağlıklı bir denge kurmayı tanımlamaktadır. Yüksek düzeyde ayrılaşma, yoğun duygusal ilişkilerin hâkim olduğu durumlarda bireyin kendilik duygusunu korumasını ve ben pozisyonunu sürdürmesini sağlar. Ayrıca yüksek düzeyde benlik ayrılaşması bir başkasının kaygısını dindirme ve diğerleri tarafından geliştirilen kaygıya karşı da dayanıklı olabilmeyi sağlar (Kerr ve Bowen 1988, Skowron, 2000). Ayrılaşma düzeyi düşük bireylerin oluşturduğu evliliklerin kök aileden ayrılma ve yeni ilişkilerle birleşme kapasiteleri daha düşüktür. Aynı zamanda düşük düzeyde ayrılaşma, romantik ilişkide algılanan kaygının artmasına ve evlilik çatışmalarının yaşanmasına neden olur (Bowen ve Kerr, 1988; Skowron, 2000). Sabatelli ve Bartle-Haring (2003) araştırmalarında bireylerin kök aile deneyimlerinin evlilik uyumunu anlamlı şekilde yordadığını saptamıştır. Benzer bir araştırmada, benlik ayrılaşmasının evli

bireylerde çift uyumunu ve psikolojik belirtileri anlamlı şekilde yordadığı rapor edilmiştir (Polat ve İlhan, 2018).

Kuramsal açıdan, sağlıklı bir benlik ayrımlaşmasının sağlanabilmesi, sağlıklı işlevselliğe sahip ailelerde mümkün olabilir (Bowen, 1978; Kağıtçıbaşı, 1996). Buna göre, dengeli bir aile işlevselliğinin sağlanabildiği ailelerde yetişen bireylerin özerklik ihtiyaçlarının destekleneceği, dolayısıyla bireylerin kök ailelerinden benlik ayrımlaşmasını sağlayarak aile sisteminin dışındaki bireylerle daha sağlıklı birliktelikler kurabilecekleri varsayılmaktadır (Kerr ve Bowen, 1988; Skowron, 2000). Bu alanda yürütülen araştırma sonuçları da sağlıklı aile işlevselliği ile benlik ayrımlaşması arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır (Chung ve Gale, 2009; Johnson ve Stone, 2009; Kim ve Jung, 2015). Öte yandan, benlik ayrımlaşması kavramına ilişkin Bowen (1978) tarafından yapılan güçlü vurgunun aksine, alan yazınında benlik ayrımlaşmasının, kök aile işlevselliği ve romantik ilişki doyumu bağlamındaki rolünü inceleyen araştırma sayısının oldukça sınırlı olduğu görülmektedir (Akar, 2019; Holman ve Busby, 2011; Peleg, 2008). Ayrıca, benlik ayrımlaşması kavramının esasen çocukluk çağından itibaren aileden özerkleşme becerileri edinme ve kişisel kariyer amaçları geliştirme gibi bireyci değerlerin yaygın olduğu Batı kültüründe (Hofstede, 2005; Kağıtçıbaşı, 1996) geliştirilmiş olması, benlik ayrımlaşması hipotezinin özellikle grup birliğine bağlılık, uyumluluk ve sadakat gibi değerlerin yaygın olarak gözlendiği toplulukçu kültürlerdeki (Hofstede, 2005; Kağıtçıbaşı, 1996) geçerliliğini daha detaylı bir biçimde sorgulamayı gerektirmektedir. Bu bağlamda, aile sisteminin sahip olduğu değer yargılarının farklı kültürel beklentilere bağlı olarak farklılaşabileceği kabulüne sahip olan Evlilik ve Aile Sistemleri Dairesel Modeli, optimal düzeyde işlevselliğe sahip olan sağlıklı aile yapılarının dahi bazı işlevsel olmayan yapısal özelliklere sahip olabileceğini ileri sürmektedir (Olson, 2011; Olson ve Gorall, 2006). Buna göre, aile yapısına ilişkin sağlıklı ve sağlıklı boyutların bütüncül bir denge puanı ile değerlendirilmesini amaçlayan eğrisel (curvilinear) ölçüm modelinin, aile işlevselliği değişkeninin ölçümü konusunda alan yazınındaki çalışmalara özgün katkılar sunması beklenmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, alan yazınındaki bulgular; kök aile deneyimleri ile romantik ilişki doyumu (Busby ve diğerleri, 2005; Costa-Ramvalho ve diğerleri, 2017; Dennison, 2010; Falcke ve diğerleri, 2008; Gardner diğerleri, 2007) ve evlilik uyumu (Ghoroghi ve diğerleri, 2012; Sabatelli ve Bartle-Haring, 2003) arasında olumlu yönde anlamlı ilişkiler sunmaktadır. Benzer şekilde, alan yazınındaki araştırma bulguları; kök aile işlevselliği ile benlik ayrımlaşması arasında olumlu yönde bir ilişki olduğunu rapor etmektedir (Akar, 2019; Bekil, 2021; Belyad ve diğerleri, 2014; Chang, 2018; Kim ve diğerleri, 2015; Momeni ve diğerleri, 2015). Son olarak, alan yazınındaki araştırma bulguları; benlik ayrımlaşması ile romantik ilişki doyumu ve evlilik uyumu arasında olumlu yönde anlamlı

bir ilişkinin bulunduğuna işaret etmektedir (Akar, 2019; Boldaz-Telli, 2019; Işık ve diğerleri, 2020; İnce ve Işık, 2021; Kalkan ve Aydoğän, 2019; Park ve Byun, 2017; Rodríguez-González ve diğerleri, 2016). Daha önce de ifade edildiği üzere, özellikle akrabalık ilişkilerinin yoğun olduğu toplulukçu kültürlerde (Kağıtçıbaşı, 1996), farklı aile özelliklerinden gelen çiftlerin yeni bir aile sistemi oluşturmaya çalıştıkları ilk yıllarda hem kendi kök aileleriyle hem de eşlerinin kök ailesiyle çeşitli problemler yaşamaları olasıdır (Bowen, 1978; Gladding, 2015). Ulusal alan yazınında rapor edilen veriler de kuramsal açıklamalarla paralellik göstermekte olup, 2019 yılına ait evlenme ve boşanma istatistiklerine ilişkin resmi veriler, boşanmaların %36'lık oranla en yüksek düzeyde evliliğin ilk beş yılında gerçekleştiğini rapor etmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK], 2020). Mevcut kuramsal açıklamalar ve alan yazınındaki bulgular çerçevesinde, çiftlerin kök ailelerinden ayrılarak yeni bir aile sistemi kurmalarında romantik ilişkideki ilk yılların oldukça önemli olduğu, sağlıklı işlevselliğe sahip bir kök aileden gelmenin hem yeni aile sistemindeki romantik ilişki doyumunu doğrudan destekleyeceği hem de bireylerin benlik ayrımlaşmasını kolaylaştırarak romantik ilişki doyumunu dolaylı olarak destekleyeceği varsayılabilir.

Sonuç olarak bu çalışmanın amacı, yeni bir aile sistemi kurma hazırlığı içinde bulunan nişanlı bireylerden ve evlilik ilişkisinin ilk beş yılındaki evli bireylerden oluşan bir örneklem üzerinde, kök aile işlevselliği ile ilişki doyumunu arasındaki ilişkide benlik ayrımlaşmasının aracılık rolünü incelemektir. Kişilerarası ilişkilerin ağırlıklı olarak toplulukçu bir karakteristiğe sahip olduğu Türk kültüründe, aile üyelerine ilişkin yakın duygusal bağlar hissetmek önemli bir yaşam değeri olarak algılanmaktadır (Kağıtçıbaşı, 1996; Türkdöğän ve diğerleri, 2019). Bireyin psikososyal gelişimi üzerinde önemli etkiler gösteren aile merkezli benlik gelişimine paralel olarak, yetişkinliğe erişen bireyler için evlilik yoluyla yeni bir aile sistemi oluşturmak ve yakın gelecekte çocuk sahibi olmayı amaçlamak, toplulukçu kültürlerde desteklenen yaygın yaşam değerleridir (Hu ve Chiang, 2020; Kağıtçıbaşı ve Ataca, 2015). Bu kapsamda temelde aile sisteminin konu alanı içine giren benlik ayrımlaşması, evlenme, ebeveyn olma, romantik ilişki doyumunu ya da boşanma gibi kavramlar, bireylerin iyi oluşları üzerinde anlamlı etkiler gösteren önemli değişkenlerdir. Ulusal alan yazınında rapor edilen veriler temelinde (TÜİK, 2020), evlilik ilişkisinin boşanma ile sonuçlanması açısından ilk beş yılın en riskli dönem olduğu göz önüne alındığında, yeni bir aile sistemi kurma hazırlığı içinde bulunan nişanlı bireylerden ve evlilik ilişkisinin ilk beş yılındaki evli bireylerden oluşan bir örneklem üzerinde kök aile işlevselliği, benlik ayrımlaşması ve romantik ilişki doyumunu gibi önemli değişkenleri dikkate alan incelemelerin alan yazınına anlamlı katkılar sunacağı düşünülmektedir.

Mevcut çalışma kapsamında kök aile işlevselliği ile ilişki doyumunu arasındaki ilişkide benlik ayrımlaşmasının aracılık rolünü incelemek

üzere oluşturulan yapısal eşitlik modeline ilişkin hipotezler aşağıda sunulmuştur. Ayrıca, çalışma çerçevesinde test edilecek hipotezlerin gösterimi Şekil 1'de verilmiştir.

Hipotez 1. Kök aile işlevselliği arttıkça ilişki doyumu artacaktır.

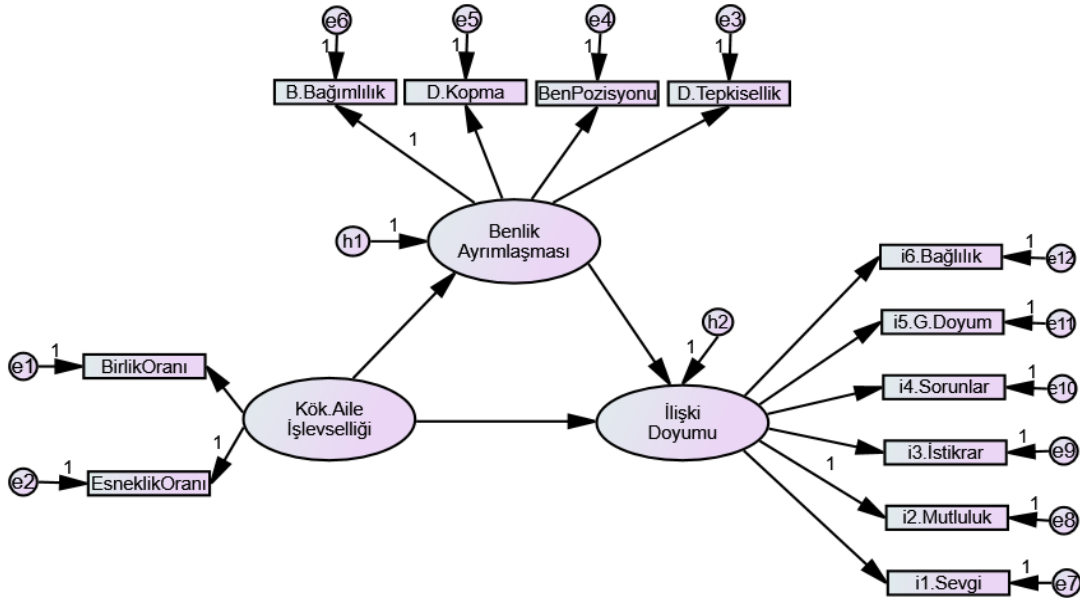
Hipotez 2. Kök aile işlevselliği arttıkça benlik ayrımlaşması artacaktır.

Hipotez 3. Benlik ayrımlaşması arttıkça ilişki doyumu artacaktır

Hipotez 4. Benlik ayrımlaşmasının yapısal eşitlik modeline dâhil edilmesiyle birlikte, kök aile işlevselliği ile ilişki doyumu arasındaki ilişki istatistiksel anlamlılığını yitirecektir.

Şekil 1

Araştırma Değişkenleri Arasındaki Yapısal İlişkileri Gösteren Hipotetik Model

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Mevcut çalışma, araştırma değişkenlerine ilişkin bilgilerin nicel veriler yoluyla toplandığı, ilişkisel tarama modelinde bir araştırmadır. Mevcut çalışmada, araştırma değişkenleri arasındaki yordayıcı ilişkiler yapısal eşitlik modellemesi yoluyla analiz edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, evlilik hazırlığı içinde bulunan nişanlı bireylerden ve evlilik ilişkisinin ilk beş yıllık döneminde bulunan bireylerden oluşmaktadır. Kartopu örnekleme yönteminin kullanıldığı

çalışmada, araştırmaya gönüllü olarak katılım gösteren 532 (%66.5 kadın, %33.5 erkek) bireyden çevrimiçi (online) yöntemle veri toplanmıştır. *Google Forms* aracılığıyla oluşturulan araştırma davetinin nişanlı ve evli bireylerden oluşan hedef gruba ulaştırılmasında, Pamukkale Üniversitesi'nin merkez kampüsünde öğrenim gören öğrencilerin iş birliğinden yararlanılmıştır. Verilerin toplanması üç haftalık bir süreç içerisinde tamamlanmıştır. Katılımcılar tarafından mevcut romantik ilişkileri için rapor edilen ortalama birliktelik süresi 3.13 (ss = 1.97) yıldır. Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini tanımlayan betimleyici istatistikler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1

Katılımcıların Sosyo-Demografik Özelliklerini Tanımlayan Betimleyici İstatistikler

		n	%
Cinsiyet	Kadın	354	66.5
	Erkek	178	33.5
Medeni Durum	Nişanlı	121	22.7
	Evli	411	77.3
Birliktelik süresi	0-1 yıl	178	33.5
	1-2 yıl	72	13.5
	2-3 yıl	68	12.8
	3-4 yıl	43	8.1
	4-5 yıl	61	11.5
	5 yıl	110	20.7
Çocuk Sayısı	0 (yok)	315	59.2
	1 çocuk	139	26.1
	2 çocuk	64	12.0
	3 çocuk	9	1.7
	4 çocuk	5	.9
Eğitim Düzeyi	İlkokul	6	1.1
	Ortaokul	7	1.3
	Lise	43	8.1
	Önlisans	44	8.3
	Lisans	348	65.4
	Yüksek Lisans	70	13.2
	Doktora	14	2.6

Veri Toplama Araçları

Aile Uyum Yeteneğini ve Birliğini Değerlendirme Ölçeği - IV

Aile işlevselliğini aile birliği, aile esnekliği, aile iletişimi ve aile doyumu boyutlarıyla tanımlamayı amaçlayan bireysel bir öz bildirim ölçeğidir (Olson, 2011). Tarihsel akış içerisinde gerçekleştirilen revizyonların ardından ölçek güncel versiyonuna ulaşmış ve ölçek paketi Türkdoğan vd., 2018, tarafından Türk kültürüne uyarlanmıştır. Evlilik ve Aile Sistemleri Dairesel Modeli çerçevesinde aile sisteminin işlevselliğinin

değerlendirilmesinde kullanılan temel boyutlar aile birliği ve aile esnekliği kavramlarıdır.

Aile birliği ölçeği. Aile birliği ölçeği (a) dengeli birlik (*"Ailemizin üyeleri, birbirlerinin hayatına ilgi gösterirler, Madde 1"*), (b) iç-içe geçmişlik (*"Ailemizin üyeleri, birbirlerine gereğinden çok fazla bağımlıdırlar, Madde 16"*) ve bağlantısızlık (*"Ailemizin üyeleri, genellikle birbirlerinden fazlasıyla bağımsız olarak hareket ederler, Madde 39"*) boyutlarından oluşmaktadır. Ölçeğin orijinal formunda alt ölçeklerin her biri yedişer maddeden oluşmakta ve beşli dereceleme (1 = kesinlikle katılmıyorum; 5 = kesinlikle katılıyorum) yöntemiyle değerlendirilmektedir. Ölçeğin çeşitli adaptasyon çalışmalarında da gözlemlendiği haliyle (Türkdoğan ve diğ., 2018), iç-içe geçmişlik boyutunda yer alan ve faktör yük değerleri düşük katsayılarla ortaya çıkan Madde 22 ve Madde 34 analizden çıkarılmıştır. Gerçekleştirilen modifikasyon işlemlerinin ardından, ölçeğin üç faktörlü yapısına ilişkin doğrulayıcı faktör analizi sonuçları uyum göstergeleri açısından doyurucu değerlere ulaşmıştır [$\chi^2 (N = 532) = 446.23$; $\chi^2/df = 3.02$; $GFI = .92$; $CFI = .93$; $RMSEA = .06$; $SRMR = .08$]. Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin Cronbach-alpha iç tutarlık katsayısı dengeli birlik için .88, bağlantısızlık için .83 ve iç-içe geçmişlik için .69 olarak hesaplanmıştır.

Aile esnekliği ölçeği. Ailenin değişime uyum yeteneğini tanımlayan aile esnekliği ölçeği (a) dengeli esneklik (*"Ailemizdeki disiplin kuralları dengeli ve adaletlidir, Madde 14"*), (b) katılık (*"Ailemizde kuralları ihlal etmenin çok katı sonuçları vardır, Madde 5"*) ve kaos (*"Aile içinde bir düzen kurmayı hiçbir zaman başaramadık, Madde 6"*) boyutlarından oluşmaktadır. Ölçeğin orijinal formunda alt ölçeklerin her biri yedişer maddeden oluşmakta ve beşli dereceleme (1 = kesinlikle katılmıyorum; 5 = kesinlikle katılıyorum) yöntemiyle değerlendirilmektedir. Ölçeğin çeşitli adaptasyon çalışmalarında da gözlemlendiği haliyle (Türkdoğan ve diğ., 2018), faktör yük değerleri düşük katsayılarla ortaya çıkan Madde 12, Madde 30 ve Madde 32 analizden çıkarılmıştır. Gerçekleştirilen modifikasyon işlemlerinin ardından, ölçeğin üç faktörlü yapısına ilişkin doğrulayıcı faktör analizi sonuçları uyum göstergeleri açısından doyurucu değerlere ulaşmıştır [$\chi^2 (N = 532) = 487.49$; $\chi^2/df = 3.78$; $GFI = .91$; $CFI = .90$; $RMSEA = .07$; $SRMR = .09$]. Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin Cronbach-alpha iç tutarlık katsayısı dengeli esneklik için .87, katılık için .81 ve kaos için .76 olarak hesaplanmıştır.

Evlilik ve Aile Sistemleri Dairesel Modeli temelinde geliştirilen ölçek paketi, aile işlevselliğinin değerlendirilmesinde *doğrusal (linear)* bir ölçümden ziyade, *eğrisel (curvilinear)* bir ölçüm gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Dairesel Model çerçevesinde ileri sürülen önemli bir kuramsal görüş, en sağlıklı aile yapılarının dahi bazı sağlıklı boyutlardan tamamen arınık olamayacağı yönündedir. Bir diğer ifadeyle, optimal düzeyde işlevselliğe sahip olan sağlıklı aile yapılarının

dahi işlevsel olmayan özelliklere sahip olması mümkündür. Buna göre, aile işlevselliğinin değerlendirilmesinde kullanılan temel ölçüt, aile yapısına ilişkin sağlıklı boyutlardan (dengeli birlik ve dengeli esneklik) elde edilen puan ortalamasının, aile yapısına ilişkin sağlıklı boyutlardan (iç-içe geçmişlik, bağlantısızlık, katılık, kaos) elde edilen puan ortalamasına olan oranıdır. Dairesel Model çerçevesinde gerçekleştirilen aile işlevselliği değerlendirmesi aşağıdaki formülle ifade edilmiştir (Olson, 2011): “Birlik Oranı = [Dengeli Birlik] / [(Bağlantısızlık + İç içe Geçmişlik) / 2]; Esneklik Oranı = [Dengeli esneklik] / [(Katılık + Kaos) / 2]; Dairesel Toplam Oran = [(Birlik Oranı + Esneklik Oranı) / 2]”. Bu formülasyona göre, dairesel toplam oran arttıkça aile sisteminin daha sağlıklı bir işlevselliğe sahip olduğu kabul edilmektedir.

Benliğin Ayrışması Ölçeği

Skown ve Schmitt (2003) tarafından geliştirilen ölçek (a) *duygusal tepkisellik*, (b) *ben-pozisyonu alma*, (c) *duygusal kopma* ve (d) *başkalarına bağımlılık* olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Işık ve Bulduk (2015) tarafından Türkçe’ye uyarlanan ölçekte toplam 20 madde bulunmaktadır ve maddeler altılı dereceleme (1 = benim için hiç doğru değil; 6 = benim için çok doğru) yöntemiyle değerlendirilmektedir. Çalışma kapsamında ölçeğin dört faktörlü yapısına ilişkin doğrulayıcı faktör analizi sonuçları uyum göstergeleri açısından doyurucu değerlere ulaşmış [χ^2 (N = 532) = 436.43; χ^2/df = 2.75; GFI = .92; CFI = .90; RMSEA = .057; SRMR = .069]. Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin Cronbach-alpha iç tutarlık katsayısı duygusal tepkisellik için .67, ben-pozisyonu alma için .72, duygusal kopma için .73, başkalarına bağımlılık .69 ve ölçeğin bütünü için .82 olarak hesaplanmıştır. Ölçekten elde edilen puan arttıkça, bireyin benliğinin daha fazla özerkleşmiş olduğu ve ayrılaşmış bir benlik yapısına sahip olduğu kabul edilmektedir.

İlişkilerde Mutluluk Ölçeği

Fletcher ve diğerleri (1990) tarafından geliştirilen ölçek romantik ilişkide algılanan sevgi, mutluluk, ilişki istikrarı, sorunların ciddiyeti, ilişkiye bağlılık ve genel doyum düzeyi ile ilgili boyutları ölçmeyi amaçlayan 6 maddelik bir öz-bildirim aracıdır. Tuterel-Kışlak (2002) tarafından Türkçe’ye uyarlanan ölçek maddeleri yedili dereceleme (1 = hiç mutlu değilim; 7 = çok mutluyum) yöntemiyle değerlendirilmektedir. Çalışma kapsamında ölçeğin tek faktörlü yapısına ilişkin gerçekleştirilen doğrulayıcı faktör analizi sonuçları uyum göstergeleri açısından doyurucu değerlere ulaşmış [χ^2 (N = 532) = 19.30; χ^2/df = 2.41; GFI = .99; CFI = .99; RMSEA = .052; SRMR = .019]. Ölçeğin tek faktörlü yapısına ilişkin Cronbach-alpha iç tutarlık katsayısı .83 olarak hesaplanmıştır. Ölçekten elde edilen puan arttıkça, bireyin romantik ilişkiden algıladığı doyumun arttığı kabul edilmektedir.

Veri Toplama Süreci

Mevcut araştırma kapsamındaki veriler Pamukkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 25.02.2021 tarih ve 68282350/2018/G04 sayılı kararıyla toplanmıştır. *Google Forms* aracılığıyla oluşturulan araştırma davetinin nişanlı ve evli bireylerden oluşan hedef gruba ulaştırılması, 2021 yılının mart ayı içerisinde üç haftalık bir süreçte tamamlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma değişkenlerine ilişkin betimsel istatistiklerin rapor edilmesinde *Statistical Package for the Social Sciences (SPSS)* programından yararlanılmıştır. Ölçme araçlarının yapı geçerliğine ilişkin doğrulayıcı faktör analizlerinin yürütülmesinde ve araştırma değişkenlerine ilişkin aracılık ilişkisinin yapısal eşitlik modeli ile test edilmesinde *Analysis of Moment Structures (AMOS)* programından yararlanılmıştır. Söz konusu analizler kapsamında, hesaplama yöntemi olarak *En Çok Olabilirlik (Maximum Likelihood)* yöntemi tercih edilmiştir (Jöreskog ve Sörbom, 1993). Modellerin uyum iyiliğinin değerlendirilmesinde *Ki Kare / Serbestlik Derecesi Oranı* ($\chi^2/df < 5$), *İyilik Uyum İndeksi* ($GFI > .90$), *Karşılaştırmalı Uyum İndeksi* ($CFI > .90$), *Yaklaşık Hataların Karekökü* ($RMSEA < 0.10$) ve *Standardize Edilmiş Hataların Ortalama Karekökü* ($SRMR < 0.10$) kullanılmıştır (Marsh, Hau ve Grayson, 2005).

Ölçüm Modelinin Tanımlanması

Mevcut araştırma kapsamında yürütülen geçerlik ve güvenirlik analizlerinin sonucunda, ölçme araçlarının yapı geçerliği doğrulayıcı faktör analiziyle test edilmiş, böylece ölçme araçlarından elde edilen toplam puanların örtük yapıyı doğru şekilde temsil edebildiği kabul edilmiştir. Mevcut çalışmada toplamda 64 maddeden oluşan gözlenen değişken listesine ilişkin yüksek parametre sayılarını düşürmek ve daha kararlı ve daha etkili tahminler elde etmek amacıyla sıklıkla kullanılan bir işlem olan *madde parselleme (item-parceling)* yöntemine başvurulmuştur (Bandalos ve Finney, 2001). Kök aile işlevselliğini ölçmeyi amaçlayan gözlenen değişkenler; birlik oranı ve esneklik oranı boyutlarından elde edilen puanlar ile temsil edilmiştir. Benlik ayrışmasını ölçmeyi amaçlayan gözlenen değişkenler; duygusal tepkisellik, ben-pozisyonu alma duygusal kopma ve başkalarına bağımlılık boyutlarından elde edilen puanlar ile temsil edilmiştir. İlişkilerde mutluluk ölçeğinin görece daha az sayıda maddeyi içermesi ve bu maddelerin esasen ölçeğin orijinal versiyonunda yer alan altı kuramsal boyutu temsil etmesi nedeniyle, sevgi, mutluluk, ilişki istikrarı, sorunların ciddiyeti, ilişkiye bağlılık ve genel doyum düzeyi ile ilgili altı madde bir bütün halinde analize dâhil edilmiştir. Yapısal eşitlik

modelinde yer alan örtük değişkenlerin ölçümünü temsil eden madde parselleri Tablo 2.'de sunulmuştur.

Tablo 2

Ölçüm Modelinde Yer Örtük ve Gözlenen Değişkenler

Örtük Değişken	Madde Sayısı	Gözlenen Değişken
Kök Aile İşlevselliği	2	Birlik Oranı Esneklik Oranı
Benlik Ayrışması	4	Duygusal Tepkisellik Ben-Pozisyonu Alma Duygusal Kopma Başkalarına Bağımlılık
İlişki Doyumu	6	Sevgi Mutluluk İstikrar Sorunlar Genel Doyum Bağlılık

Bulgular

Yapısal modelin analizinin öncesinde verilere ilişkin uç değerler, dağılımın normalliği ve çoklu-bağıntı koşulları incelenmiş ve ilgili koşulların sağlandığı kabul edilmiştir (Kline, 2011). Ayrıca, yapısal analizlerin öncesinde, araştırma değişkenlerine ilişkin korelasyonel ilişkiler Tablo 3'te sunulmuştur.

Ölçüm Modelinin Analizi

Yapısal modelin test edilmesinin öncesinde, ölçüm modeli analiz edilmiştir. Kök aile işlevselliği ve benlik ayrışması değişkenlerinin model kapsamındaki temsili doğrulanmış toplam puanlar üzerinden gerçekleştirilmiştir. İlişki doyumu değişkeninin ölçüm modeli kapsamındaki temsiline ise ölçeğin yapı geçerliğine ilişkin elde edilen bulgulara sadık kalınarak, hata kovaryansları bağlantılı bulunan maddelere ait ilişki (e7-e12) ölçüm modeli kapsamındaki analize dâhil edilmiştir. Söz konusu hata kovaryansının analize dâhil edilmediği ölçüm modeli uyum göstergeleri açısından kabul edilebilir değerler üretmiş olsa da [$\chi^2(N = 532) = 213.27; \chi^2/df = 4.18; GFI = .94, CFI = .94, RMSEA = .077, SRMR = .055$], ölçeğin yapı geçerliğine ait bulguların doğrudan temsiline kuramsal açıdan daha uygun olacağına karar verilmiştir. Ölçüm modeline ilişkin analiz sonuçları Şekil 2'de sunulmuştur [$\chi^2(N = 532) = 181.043; \chi^2/df = 3.62; GFI = .95, CFI = .95, RMSEA = .070, SRMR = .054$]. Ölçüm modeline ilişkin elde edilen sonuçlar, yapısal modelin analize uygun olduğunu göstermektedir.

Yapısal Modelin Analizi

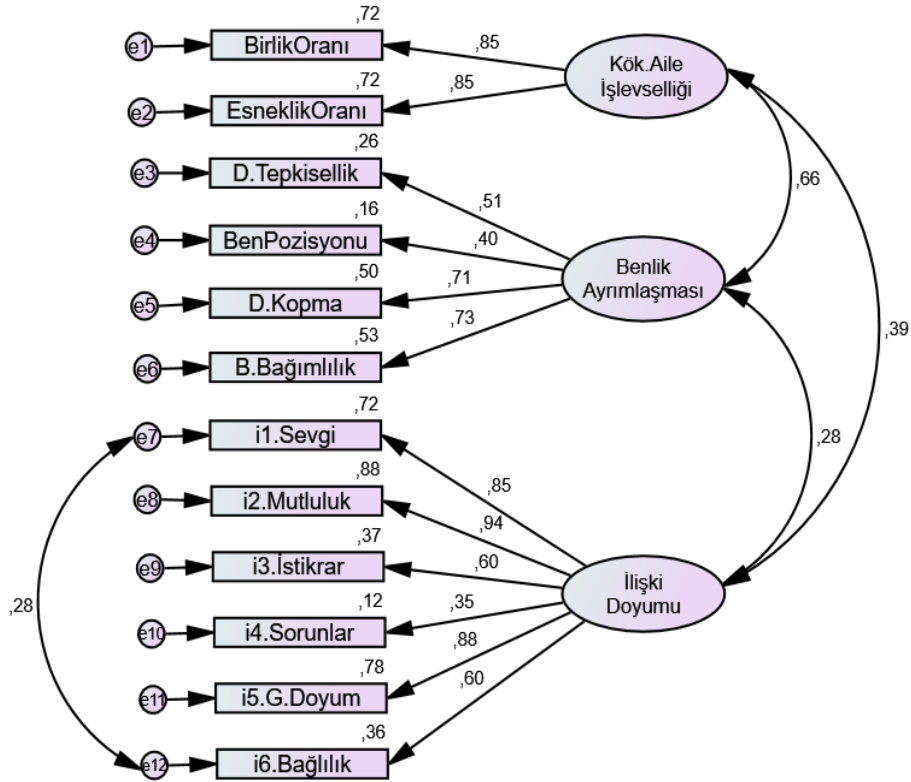
Bireylerin kök aile işlevselliği ile hâlihazırdaki romantik ilişkilerinde algıladıkları doyum arasındaki ilişkide benlik ayrımlaşmasının aracılık rolünü incelemek üzere yürütülen yapısal eşitlik modelinin sonuçları Şekil 3'te sunulmuştur. Yapısal modele ilişkin ilk analizler, uyum iyiliği açısından ölçüm modelindeki doyurucu sonuçları tekrar etmiştir [χ^2 (N = 532) = 181.043; χ^2/df = 3.62; GFI = .95, CFI = .95, RMSEA = .070, SRMR = .054]. Bununla birlikte, araştırma değişkenleri arasındaki yordayıcı ilişkilerin istatistiksel anlamlılığı, aracılık ilişkisine dair ileri sürülen araştırma hipotezlerinin tam olarak karşılanamadığını ortaya koymaktadır.

Kök aile işlevselliğinin, hâlihazırdaki romantik ilişki doyumunu olumlu yönde yordayacağını ileri süren ilk araştırma hipotezi doğrulanmıştır. Buna göre; kök aile işlevselliği arttıkça, hâlihazırdaki romantik ilişkide algılanan doyum da artmaktadır (β = .36, p < 0.001). Kök aile işlevselliği ile romantik ilişki doyumunu arasındaki yol katsayısı, istatistiksel açıdan orta büyüklükte bir yordayıcı etkiye denk gelmektedir (Olejnik ve Algina, 2003). Kök aile işlevselliğinin, benliğin içsel ve kişilerarası yönleri arasındaki dengeyi ve duygusal açıdan kök aileye bağımlı olmadan, özerk bir şekilde işlev görme özelliğini olumlu yönde yordayacağını ileri süren ikinci araştırma hipotezi de doğrulanmıştır. Bir diğer ifadeyle, kök aile işlevselliği arttıkça benlik ayrımlaşması da artmaktadır (β = .66, p < 0.001). Kök aile işlevselliği ile benlik ayrımlaşması arasındaki yol katsayısı, istatistiksel açıdan geniş büyüklükte bir yordayıcı etkiye denk gelmektedir (Olejnik ve Algina, 2003).

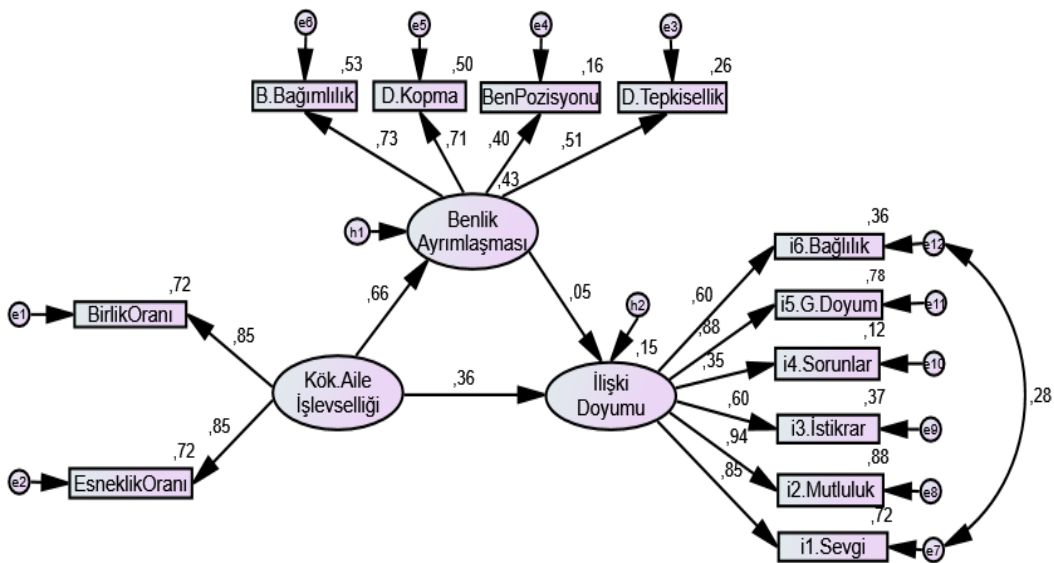
Tablo 3*Gözlenen Değişkenlere İlişkin Pearson Korelasyon Değerleri*

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.Birlik Oranı	-											
2.Esneklik Oranı	.72**	-										
3.Duygusal Tepkisellik	.29**	.22**	-									
4.Ben-Pozisyonu Alma	.24**	.26**	.18**	-								
5.Duygusal Kopma	.49**	.51**	.30**	.18**	-							
6.Başkalarına Bağımlılık	.33**	.30**	.47**	.38**	.50**	-						
7.Sevgi	.28**	.29**	.01	.14**	.27**	.12**	-					
8.Mutluluk	.28**	.32**	.09*	.17**	.25**	.12**	.80**	-				
9.İstikrar	.17**	.19**	-.02	.08	.11**	.02	.52**	.57**	-			
10.Sorunlar	.18**	.12**	.05	.08	.08	.05	.25**	.34**	.16**	-		
11.Genel Doyum	.30**	.32**	.07	.20**	.28**	.15**	.75**	.83**	.53**	.31**	-	
12.Bağlılık	.23**	.22**	-.06	.15**	.24**	.09*	.63**	.54**	.37**	.25**	.57**	-

* $p < .05$; ** $p < .01$

Şekil 2*Ölçüm Modeline İlişkin Analiz Sonuçları*

Not. $\chi^2 (N = 532) = 181.043$; $\chi^2/df = 3.62$; $GFI = .95$, $CFI = .95$, $RMSEA = .070$, $SRMR = .054$

Şekil 3*Yapısal Modele İlişkin İlk Analiz Sonuçları*

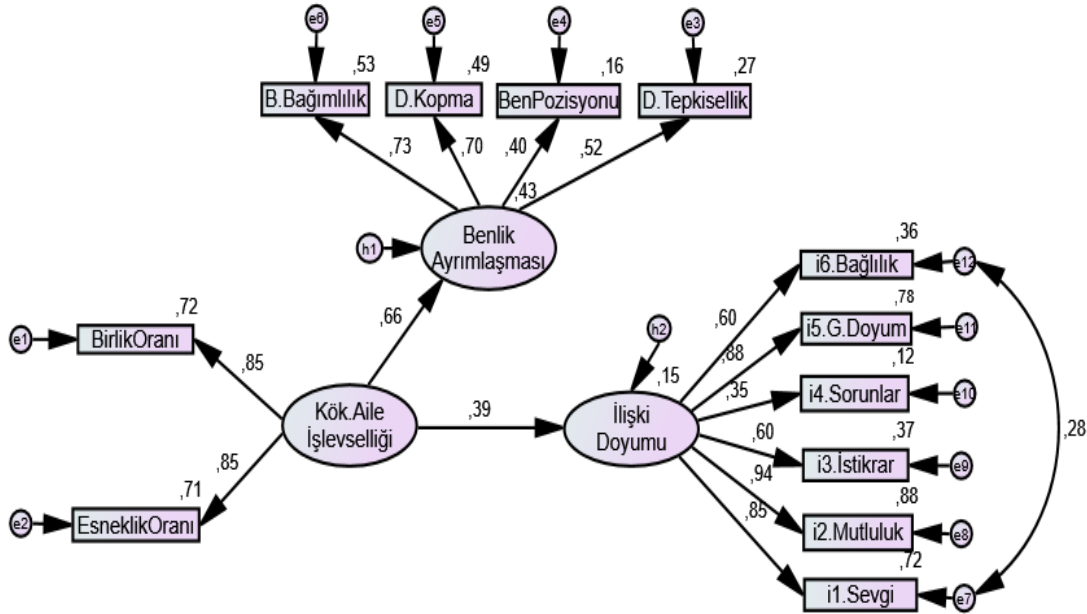
Not. $\chi^2 (N = 532) = 181.043$; $\chi^2/df = 3.62$; $GFI = .95$, $CFI = .95$, $RMSEA = .070$, $SRMR = .054$

Öte yandan, benliğin içsel ve kişilerarası yönleri arasındaki dengeyi ve duygusal açıdan kök aileye bağımlı olmadan, özerk bir şekilde işlev görme özelliğinin, hâlihazırdaki romantik ilişkilerinde algıladıkları doyumun anlamlı bir yordayıcısı olacağını ileri süren üçüncü araştırma hipotezi doğrulanamamıştır. Ölçüm modelindeki katsayılar dikkate alındığında, benlik ayrımlaşması ile romantik ilişki doyumunu arasındaki anlamlı ilişki ($r = .29, p < .001$), yapısal modelin analizinde istatistiksel anlamlılığını yitirmiştir ($\beta = .05, p > 0.05$). Bir diğer ifadeyle, özerk benlik kurgusunu tanımlayan benlik ayrımlaşması, romantik ilişkide algılanan doyumun anlamlı bir yordayıcısı değildir. Araştırmanın üçüncü hipotezinin doğrulanamaması nedeniyle, kök aile işlevselliği ile ilişki doyumunu arasındaki ilişkide benlik ayrımlaşmasının aracılık rolünü inceleyen dördüncü araştırma hipotezi test edilememiştir. Benlik ayrımlaşması ile ilişki doyumunu arasındaki anlamsız yolun model çıkarılmasıyla birlikte, model yeniden analiz edilmiş ve nihai sonuçlar Şekil 4'te sunulmuştur.

Şekil 4

Yapısal Modele İlişkin Nihai Analiz Sonuçları

Not. $\chi^2 (N = 532) = 181.47$; $\chi^2/df = 3.56$; $GFI = .95$; $CFI = .95$; $RMSEA = .069$; $SRMR = .055$

Sonuç olarak; kök aile işlevselliği arttıkça, hâlihazırdaki romantik ilişkide algılanan doyum artmakta ve kök aile işlevselliği romantik ilişkide algılanan doyumunu orta büyüklükteki bir istatistiksel etkiyle olumlu yönde yordamaktadır ($\beta = .39, p < 0.001$). Benzer şekilde, kök aile işlevselliği arttıkça benlik ayrımlaşması artmakta ($\beta = .66, p < 0.001$) ve

kök aile işlevselliği benlik ayırmaşmasını geniş büyüklükteki bir istatistiksel etkiyle olumlu yönde yordamaktadır (Olejnik ve Algina, 2003). Yapısal modelin nihai sonuçlarına göre benlik ayırmaşması, romantik ilişkide algılanan doyumun anlamlı bir yordayıcısı değildir ve kök aile işlevselliği ile ilişki doyumunu arasındaki ilişkide benlik ayırmaşmasının herhangi bir aracılık rolü bulunmamıştır [$\chi^2 (N = 532) = 181.47; \chi^2/df = 3.56; GFI = .95; CFI = .95; RMSEA = .069; SRMR = .055$].

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Mevcut çalışma, yeni bir aile sistemi kurma hazırlığı içinde bulunan nişanlı bireylerden ve evlilik ilişkisinin ilk beş yılındaki evli bireylerden oluşan bir örneklem üzerinde, kök aile işlevselliğinin romantik ilişki doyumunu yordamadaki rolünü ve kök aile işlevselliği ile ilişki doyumunu arasındaki ilişkide benlik ayırmaşmasının aracılık rolünü, bir yapısal eşitlik modeli çerçevesinde incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma modelinde yer alan gözlenen ve örtük değişkenlerin yapısal eşitlik modeli çerçevesindeki analizi öncesinde, ölçme araçlarının psikometrik geçerlik ve güvenilirlikleri incelenmiş ve yapısal eşitlik analizi için öngörülen istatistiksel varsayımlar karşılanmıştır.

Yapısal modelin analizi sonucunda ulaşılan bulgulara göre araştırmanın ilk hipotezi doğrulanmış; bireylerin kök aile işlevselliği ile hâlihazırdaki romantik ilişkilerinde algıladıkları ilişki doyumunu arasında olumlu yönde ve istatistiksel açıdan orta büyüklükte anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bir diğer ifadeyle, aile üyeleri arasındaki duygusal yakınlığın ve birliktelik duygusunun dengeli düzeylerde seyrettiği ve aile içindeki rollerin, kuralların ve sorumlulukların belirgin, ancak esnek ve değişime açık bir dengede yapılandırıldığı işlevsel bir kök aile sistemine sahip olmak; bireylerin sevgi, mutluluk ve istikrar algıladıkları ve sorunları uygun şekilde çözüme kavuşturabildikleri bir romantik ilişkiye sahip olabilmeleri açısından önemli faydalar sağlamaktadır. Alan yazınındaki araştırma bulguları da kök aile işlevselliği ile romantik ilişkilerden algılanan doyum arasında pozitif yönde bir ilişki olduğunu göstermektedir. Buna göre; kök aile deneyimleri ile romantik ilişki doyumunu (Busby ve diğerleri, 2005; Costa-Ramalho ve diğerleri, 2017; Dennison, 2010; Falcke ve diğerleri, 2008; Gardner ve diğerleri, 2007), evlilik uyumu (Ghoroghi ve diğerleri, 2012; Sabatelli ve Bartle-Haring, 2003) ve düşük evlilik çatışması (Belyad ve diğerleri, 2014) arasında anlamlı ilişkiler mevcuttur. Benzer şekilde, yurtiçi alan yazınında yürütülen araştırmalardan elde edilen bulgular da evli bireylerin kök aile ile ilişkilerinin eş uyumunu yordadığını (Bayrakçı, 2014), evli bireylerde kök aile ilişkileri ve evlilik uyumları arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişki bulunduğunu (Çoğalan, 2017) ve evlilik doyumunu yordayan en güçlü değişkenin kök aile ilişkileri olduğunu rapor etmektedir (Güngör-Cihan, 2007).

Yapısal modelin analizi sonucunda ulaşılan bir diğer bulguya göre araştırmamızın ikinci hipotezi doğrulanmış; bireylerin kök aile işlevselliği ile benlik ayrımlaşması arasında olumlu yönde ve istatistiksel açıdan geniş büyüklükte anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bir diğer ifadeyle, aile üyeleri arasındaki duygusal yakınlığın ve birliktelik duygusunun dengeli düzeylerde seyrettiği ve aile içindeki rollerin, kuralların ve sorumlulukların belirgin, ancak esnek ve değişime açık bir dengede yapılandırıldığı işlevsel bir kök aile sistemine sahip olmak; benliğin içsel ve kişilerarası yönleri arasındaki dengeyi ve duygusal açıdan kök aileye bağımlı olmadan, özerk bir şekilde işlev görme özelliğini kazanabilmek açısından önemli faydalar sağlamaktadır. Bu durumda, aile sistemi içindeki bireysellik ve birliktelik dengesi konusunda bağlantısızlık ya da iç-içe geçme gibi uç boyutlara savrulmayan ve ailedeki duygusal sürecin dengeli düzeylerde seyrettiği işlevsel bir kök aile sistemine sahip olmak; bireyin kendini içinde yetiştirdiği aile sisteminden bilişsel ve duygusal yönden bağımsızlaştırarak benlik sınırlarını koruyabilmesine ve yaşamda duygusal açıdan kök aileye bağımlı olmadan özerk bir şekilde işlev görebilmesine yardımcı olmaktadır (Kerr ve Bowen, 1988; Skowron, 2000). Alan yazınındaki araştırma bulguları da kök aile işlevselliği ile benlik ayrımlaşması arasında olumlu yönde bir ilişki olduğunu göstermektedir. Buna göre; alan yazınında benlik ayrımlaşmasının anlamlı yordayıcıları olarak rapor edilen değişkenler kök aile işlevselliği (Belyad ve diğerleri, 2014; Chang, 2018; Kim ve diğerleri, 2015; Momeni ve diğerleri, 2015), olumlu aile iletişimi (Kim ve diğerleri, 2015), çocukluk çağı stresli yaşam olayları (Peleg, 2014) ve ebeveynlerin benlik ayrımlaşma düzeyi (Peleg ve Rahal, 2012) olarak sıralanabilir. Benzer şekilde, yurtiçi alan yazınında yürütülen araştırmalardan elde edilen bulgular da kök aile işlevselliği ile benlik ayrımlaşması arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğunu rapor etmektedir (Akar, 2019; Bekil, 2021).

Yapısal modelin analizi sonucunda ulaşılan bir diğer önemli bulguya göre ise bireylerin kök ailelerinden ayrımlaşma düzeyleri ile romantik ilişkiden algıladıkları doyum arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunamamış ve araştırmamızın üçüncü hipotezi doğrulanamamıştır. Benlik ayrımlaşması ile romantik ilişki doyumu arasındaki zayıf ilişki, yapısal modelin analizinde istatistiksel anlamlılığını yitirmiştir. Benliğin içsel ve kişilerarası yönleri arasındaki dengeyi ve duygusal açıdan kök aileye bağımlı olmadan, özerk bir şekilde işlev görme özelliğini tanımlayan benlik ayrımlaşmasının, mevcut çalışma kapsamında bireylerin sevgi, mutluluk ve istikrar algıladıkları ve sorunları uygun şekilde çözüme kavuşturabildikleri bir romantik ilişkiye sahip olabilmeleri açısından anlamlı bir yordayıcı olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, araştırmamızın üçüncü hipotezinin doğrulanamaması nedeniyle, kök aile işlevselliği ile ilişki doyumu arasındaki ilişkide benlik ayrımlaşmasının aracılık rolünü

inceleyen dördüncü araştırma hipotezi test edilememiş ve aracılık ilişkisi ortadan kalkmıştır. Mevcut bulgunun, araştırma değişkenleri arasındaki ilişkilerin niteliğini tanımlayan kuramsal öngörülerle uyumlu olmadığı söylenebilir. Nitekim yüksek benlik ayırma ile romantik ilişkiyi olumsuz yönde etkiler sağlayacağı öngörülmektedir (Kerr ve Bowen, 1988; Sabatelli ve Bartle-Haring, 2003). Alan yazınındaki araştırma bulguları da benlik ayırma ile romantik ilişki doyumu ve evlilik uyumu arasında olumlu yönde bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır (Lee ve Kim, 2011; Park ve Byun, 2017; Rodríguez-González ve diğerleri, 2016). Benzer şekilde, yurtiçi alan yazınında yürütülen araştırmalardan elde edilen bulgular da evli bireylerde benlik ayırma ile ilişki doyumu arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişki olduğunu rapor etmektedir (Akar, 2019; Boldaz-Telli, 2019; Erkılnç, 2020; Işık ve diğerleri, 2020; İnce ve Işık, 2021; Kahraman, 2021; Kalkan ve Aydoğan, 2019; Polat ve İlhan, 2018; Ulu-Yalçınkaya, 2019).

Öte yandan, alan yazınındaki bazı araştırma bulgularında, benlik ayırma ile evlilik doyumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığını rapor edilmektedir. Peleg (2008) benliğin ayırma ile evlilik doyumu arasındaki ilişkiyi incelediği araştırmada, benlik ayırmasının bazı alt boyutları ile evlilik doyumu arasında olumsuz yönde ilişkiler bulunduğunu ifade etmiştir. Buna göre, erkeklerde duygusal tepkisellik ve duygusal kopma alt-boyutları evlilik doyumu ile olumsuz yönde, ben pozisyonu alabilme ise olumlu yönde ilişkili bulunmuşken; kadınlarda yalnızca duygusal kopma evlilik doyumu ile olumsuz yönde ilişkili bulunmuştur. Benzer şekilde, Lampis (2016) benlik ayırma ve çift uyumu arasındaki ilişkiyi incelediği araştırmasında, benlik ayırmasının alt boyutu olan duygusal kopmanın çift uyumunun en güçlü olumsuz yordayıcısı olduğunu rapor etmiştir. Khaddouma vd., 2015, flört ilişkilerinde farkındalık, benlik ayırma ve ilişki doyumu arasındaki ilişkileri inceledikleri araştırmada, benlik ayırmasının alt boyutlarından ben pozisyonu alma ve başkalarına bağımlılık boyutlarının, farkındalık ve ilişki doyumu arasındaki ilişkide aracılık ettiğini, ancak duygusal tepkisellik ve duygusal kopma boyutlarının farkındalık ve ilişki doyumu arasındaki ilişkiye aracılık etmediğini bildirmiştir. Timm ve Keiley (2011) evli bireylerde benlik ayırma, cinsel iletişim, cinsel doyum ve evlilik doyumu arasındaki ilişkileri araştırdıkları çalışmada, benlik ayırmasının evlilik doyumu üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olmadığını rapor etmiştir. Türk örneğinde yürütülen bir diğer çalışmada da romantik ilişki doyumu ile benlik ayırma alt boyutlarından duygusal kopma ve ben pozisyonu alma arasında olumlu yönde anlamlı ilişki bulunduğu, duygusal tepkisellik ve başkalarına

bağımlılık boyutları arasında ise anlamlı ilişki olmadığını ortaya konmuştur (Yılmaz, 2020). Bu durumda, özellikle benlik sınırlarını kök aileden ayırabilme yeterliğini tanımlayan ben pozisyonu alma alt-boyutu, evlilik doyumu için olumlu yönde etki gösteren bir değişken olarak rapor edilirken; stresli durumlar karşısında bireyin kendi içine kapanarak ilişkiden uzaklaşmasını ve diğer aile üyeleri ile iletişimden kaçınmasını tanımlayan duygusal kopma alt-boyutu, evlilik doyumu için olumsuz yönde etki gösteren bir değişken olarak rapor edilebilmektedir. Sonuç olarak, Türk kültüründe bireyin benlik sınırlarını koruyacak ve duygusal tepkilerini düşüncelerinden ayıracak şekilde hareket etmesinin, romantik ilişki doyumunun ve çift uyumunun gelişimindeki beklentilerden biri olarak algılanmadığı anlaşılmaktadır. Kök aile sistemlerinden ayrılaşmayı başarmış bireylerin, yeni bir romantik sistem kurma aşamasındaki kültürel beklentilerinin belki de iç-içe geçmişliği hedeflemesi olasıdır.

Mevcut bulgu üzerindeki tartışmayı daha detaylı bir şekilde incelemeye katkı sunan bir diğer araştırmada, Safi (2018) kültürel özellikler ve kök aile ilişkileri bağlamında gelişen benlik algısı ile romantik ilişki kalitesi arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Amerika, Türkiye ve Pakistan'da yaşayan üniversite öğrencileri üzerinde yürütülen incelemede, her üç kültürde de benlik ayrılaşması ve özerklik arttıkça ilişki doyumunun da arttığı gözlenmiştir. Öte yandan, modeldeki her bir değişken ayrı ayrı test edildiğinde, Amerikalı öğrencilerin özerk-ilişkisel benlik kurguları arttıkça romantik ilişki doyumu da artmış, ancak Türkiye ve Pakistan örneklemelerinde ise böyle bir ilişki bulunamamıştır. Aile işlevselliği ile özerk-ilişkisel benlik kurgusu arasındaki ilişkinin anlaşılmasına katkı sunan bir diğer çalışmada (Türkdöğän ve diğerleri, 2019), Dairesel Model kapsamında olumsuz ve aşırı bir boyut olarak tanımlanan iç-içe geçmişliğin, Türk aile sisteminin işlevselliğine olumlu yönde katkı sunan bir boyut olarak algılandığı rapor edilmiştir. Ülkemizde yapılan bir diğer çalışmada (Eren, 2021) hem kadınların hem de erkeklerin ilişkisel ya da özerk-ilişkisel benlik kurgularının, evli bireylerin evlilik uyumu ve ilişki doyumunu olumlu yönde açıkladığı, ancak özerk benlik kurgusunun her iki cinsiyette de evlilik uyumu ve ilişki doyumu ile anlamlı bir ilişki göstermediği rapor edilmiştir. Benzer araştırmalar, benlik ayrılaşmasının aksine, bireylerin benlik sınırlarının kaybolduğu bir aile sistemini tanımlayan iç-içe geçmişlik boyutunun; grup birliğine bağlılığı, sadakati ve duygusal yakınlığı önemseyen diğer toplulukçu kültürlerde de aile işlevselliğine olumlu yönde katkı sunan bir boyut olarak algılandığı rapor etmektedir (Manzi ve diğerleri, 2006; Pirutinsky ve Kor, 2013; Rivero ve diğerleri, 2010).

Ayrıca, alan yazınında benlik ayrılaşması ile romantik ilişki doyumu arasındaki ilişkinin niteliğine dair gözlenen farklılaşmanın bir diğer nedeni, araştırma değişkenlerinin bireysel ya da çiftli formlar halinde elde edilmesini amaçlayan araştırma desenleri ile ilgili olabilir.

Araştırma değişkenlerinin bireysel olarak elde edildiği araştırma desenlerinde, bireyin benlik ayrımlaşması bağımsız bir değişken olarak analize dâhil edilirken, benlik ayrımlaşma düzeyinin evli ya da romantik ilişkiye sahip çiftlerden eşleştirilmiş halde elde edildiği araştırma desenlerinde, analizler esasen benlik ayrımlaşması benzerlik puanı ile yürütülmektedir. Mevcut durumda, bireylerin benlik ayrımlaşması düzeyinden ziyade, çiftlerin benlik ayrımlaşması ya da benlik kurguları arasındaki benzerliğin evlilik uyumunun daha güçlü bir yordayıcısı olarak rapor edildiği söylenebilir (Eren, 2021; Işık ve diğerleri, 2020; İnce ve Işık, 2021).

Bu araştırmada evlilik hazırlığında olan nişanlı bireylerin ve evliliğinin ilk beş yılında bulunan yeni evli çiftlerin kök ailelerinin işlevselliği ve ilişki doyumu arasındaki ilişkide benliğin ayrımlaşmasının aracılık rolü incelenmiştir. Araştırma bulguları nişanlı ve yeni evli bireylerin kök aile işlevselliği ile mevcut ilişkilerinden sağladıkları doyum düzeyi arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğunu göstermiştir. Bireylerin kök aile deneyimlerinin mevcut ilişkilerinden aldıkları doyum öngördüğü, kök aile işlevselliği yüksek olan bireylerin ilişkilerinden aldıkları doyum düzeylerinin de yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca, kök aile işlevselliğinin yüksek olması bireylerin özerk bir birey olarak yetişmelerini desteklemekte, aileden benliklerini ayrımlaştırmalarını sağlayabilmektedir. Öte yandan, mevcut çalışmada, bireylerin benlik ayrımlaşma düzeyleri arttıkça yakın ilişkiler kurma ve sürdürme olasılıklarının ve ilişkilerinden aldıkları doyum düzeyinin artacağı ileri sürülmüş, ancak araştırma bulguları bu hipotezi desteklememiştir. Bu durumun, farklı kültürlerdeki ve farklı gelişim dönemlerindeki bireylerin romantik ilişki beklentileri ile açıklanabileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda, kültüre özgü bir bulgu olarak, bireyin benlik sınırlarını koruyacak ve duygusal tepkilerini düşüncelerinden ayıracak şekilde hareket etmesini tanımlayan benlik ayrımlaşması, nişanlı ve yeni evli bireylerden oluşan mevcut örneklem üzerinde romantik ilişki doyumunun anlamlı bir yordayıcısı olarak algılanmamıştır.

Kök aile işlevselliğinin gelecekteki yakın ilişkiler üzerindeki anlamlı rolü göz önüne alındığında, aile işlevselliğini arttırmayı ve sağlıklı aile yapısını sürdürmeyi amaçlayan aile psikolojik danışmanlığı veya aile rehberliği gibi çalışmaların yaygınlaşması, bireylerin gelecekteki romantik ilişkileri açısından sağlıklı bir zemin oluşturmaya yardımcı olabilir. Ayrıca, kök aile işlevselliğinin bireylerin psikososyal gelişimlerdeki bir diğer önemli katkısı, benliğin farklılaşması sürecindeki destekleyici rolüdür. Özellikle bağlantısızlık ya da iç-içe geçmişlik gibi uç boyutlardan uzak duran dengeli bir aile birliği, bireylerin özerk-ilişkisel bir benlik kurgusu geliştirmeleri açısından oldukça önemli görünmektedir. Bu kapsamda, aile işlevselliğini arttırmayı ve sağlıklı aile yapısını sürdürmeyi amaçlayan aile psikolojik danışmanlığı veya aile rehberliği gibi çalışmaların yaygınlaşması,

bireylerin benlik ayrımlaşmalarını sağlıklı bir biçimde sağlayabilmelerine yardımcı olabilir. Öte yandan, kültüre özgü kabul edilebilecek bir bulgu olarak, benlik ayrımlaşmasının, yeni bir aile sistemi kurma sürecindeki bireylerin romantik ilişki doyumunu açısından anlamlı bir değişken olarak algılanmadığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, Türk kültüründe romantik ilişki doyumunun hem evlilik öncesi hem de evlilik sürecindeki yordayıcılarının daha detaylı şekilde ortaya konmasını amaçlayan araştırmaların alan yazınına anlamlı katkılar sunacağı düşünülmektedir. Romantik ilişki doyumunun anlamlı yordayıcılarını incelemeyi amaçlayan araştırmaların, ilişki doyumunu ile ilgili kültüre duyarlı beklentilerini içerecek şekilde yapılandırılması önerilebilir. Bir diğer ifadeyle, gelecekte yürütülecek araştırmaların, ilişki doyumunu kapsayan kültürel beklentilerin bireyci ya da toplulukçu kültürler açısından farklılaşıp farklılaşmadığını incelemeleri faydalı olabilir. Ayrıca, alan yazınında bireylerin benlik ayrımlaşması düzeyinden ziyade, çiftlerin benlik ayrımlaşması ya da benlik kurguları arasındaki benzerliğin evlilik uyumunun daha güçlü bir yordayıcısı olarak rapor edildiği (Eren, 2021; Işık ve diğerleri, 2020; İnce ve Işık, 2021) göz önüne alındığında; gelecekte yürütülecek araştırmaların bireysel ya da çiftli formlar halinde elde edilen veriler arasındaki farklılaşmayı incelemeleri alan yazınına anlamlı katkılar sunabilir.

Etik Kurul İzin Bilgisi: *Bu araştırma, Pamukkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 25.02.2021 tarih ve 68282350/2018/G04 sayılı izniyle yürütülmüştür.*

Yazar Çıkar Çatışması Bilgisi: *Yazarların beyan edeceği bir çıkar çatışması yoktur.*

Yazar Katkısı: *Bu çalışma, birinci yazarın ikinci yazarın danışmanlığında yürüttüğü yüksek lisans tezinden üretilmiştir.*

Kaynakça

- Akar, K. (2019). Benliğin ayrımlaşması ve bağlanma kaygısının kök aile fonksiyonelliği ve çift ilişki kalitesi arasındaki ilişkideki rolü. [Yüksek lisans tezi, Özyeğin Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Bandalos, D. L., & Finney, S. J. (2001). Item parceling issues in structural equation modeling. In G. A. Marcoulides & R. E. Schumacker (Eds.), *New developments and techniques in structural equation modeling* (pp. 269–296). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

- Bayrakçı, E. (2014). *Evli bireylerin benlik saygısı, cinsel tutumları ve kök aile ilişkilerinin çift uyumunu yordaması*. [Yayınlanmamış doktora tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Bekil, F. (2021). *Üniversite öğrencilerinde aile işlevselliği ile uyumsuz mükemmeliyetçilik ilişkisinde ayrışma-bireyleşmenin aracı rolü*. [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Belyad, M. R., Nahidpoor, F., & Yadegari, H. (2014). The role of family of origin in differentiation of self and marital conflicts. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 2(2), 81-91.
- Boldaz-Telli, A. (2019). *Evli çiftlerde; benlik farklılaşmasının ilişki doyumu, ilişki uyumu, çatışma çözme tepkileri, ilişkide kıskançlık, ilişkide affedicilik ve eşe duygusal bağlılık açısından incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Bowen, M. (1978). *Family therapy in clinical practice*. Aronson.
- Busby, D. M., Gardner, B. C., & Taniguchi, N. (2005). The family of origin parachute model: Landing safely in adult romantic relationships. *Family Relations*, 54(2), 254-264. <https://doi.org/10.1111/j.0197-6664.2005.00020.x>
- Chang, S. H. (2018). Testing a model of codependency for college students in Taiwan based on Bowen's concept of differentiation. *International Journal of Psychology*, 53(2), 107-116. <https://doi.org/10.1002/ijop.12271>
- Chung, H. ve Gale, J. (2009). Family functioning and self-differentiation: A crosscultural examination. *Contemporary Family Therapy*, 31(1), 19-33.
- Costa-Ramvalho, S., Marques-Pinto, A., & Ribeiro, M. T. (2017). The retrospective experience of climate in the family-of-origin and dyadic coping in couple relationships: pathways to dyadic adjustment. *Journal of Family Studies*, 23(3), 371-388. <https://doi.org/10.1080/13229400.2015.1131732>
- Çoğalan, Y. (2017). *Evli bireylerin kök aileleriyle ilişkileri ve evlilik uyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Dennison, R. P. (2010). *The effect of family of origin on early marriage outcomes: A mixed method approach*. Unpublished doctoral dissertation. Norton school of family and consumer sciences: Division of family studies and human development, Arizona.
- Eren, S. (2021). *Evli çiftlerin benlik kurguları ve benlik kurguları benzerliğinin evlilik uyumu ve doyumu ile ilişkisi*. [Yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Erkılınç, M. M. (2020). *Aile içi iletişim kalıpları, benlik kavramı ve evlilik uyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Işık Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Falcke, D., Wagner, A., & Mosmann, C. P. (2008). The relationship between family-of-origin and marital adjustment for couples in Brazil. *Journal of Family Psychotherapy*, 19(2), 170-186. <https://doi.org/10.1080/08975350801905020>

- Fletcher, G. J., Fitness, J., & Blampied, N. M. (1990). The link between attributions and happiness in close relationships: The roles of depression and explanatory style. *Journal of Social and Clinical Psychology, 9*(2), 243-255. <https://doi.org/10.1521/jscp.1990.9.2.243>
- Gardner, B.C., Busby D.M. & Brimhall A.S. (2007). Putting emotional reactivity in its place? Exploring family of origin influences on emotional reactivity, conflict, and satisfaction in premarital couples. *Contemporary of Family Therapy, 29*, 113–127.
- Ghoroghi, S., Hassan, S. A., & Baba, M. (2012). Function of Family-of-Origin experiences and marital adjustment among married Iranian students of Universiti Putra Malaysia. *International Journal of Psychological Studies, 4*(3), 94-103. <https://doi.org/10.5539/ijps.v4n3p94>
- Gladding, S. T. (2015). *Aile terapisi: Tarih, kuram ve uygulamaları* (Çev. İ Keklik ve İ. Yıldırım) (5.Baskı). PDR Yayınları.
- Güngör-Cihan, H. (2007). *Evlilik doyumunu açıklamaya yönelik bir model geliştirme*. [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Harvey, D. M., & Bray, J. H. (1991). Evaluation of an intergenerational theory of personal development: Family process determinants of psychological and health distress. *Journal of Family Psychology, 4*(3), 298-325. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.4.3.298>
- Hofstede, G. (2005). *Culture and organizations: Software of the mind*. McGraw Hill.
- Holman, T. B., & Busby, D. M. (2011). Family-of-origin, differentiation of self and partner, and adult romantic relationship quality. *Journal of Couple & Relationship Therapy, 10*(1), 3-19. <https://doi.org/10.1080/15332691.2010.539171>
- Hu, L. C., & Chiang, Y. L. (2020). Having children in a time of lowest fertility: value of children, sex preference and fertility desire among Taiwanese young adults. *Child Indicators Research, 13*(4), 1–18. <https://doi.org/10.1007/s12187-020-09753-5>
- Işık, E., & Bulduk, S. (2015). Psychometric properties of the differentiation of self inventory-revised in Turkish adults. *Journal of Marital and Family Therapy, 41*(1), 102-112. <https://doi.org/10.1111/jmft.12022>
- Işık, E., Özbiler, Ş., Schweer-Collins, M. L., & Rodríguez-González, M. (2020). Differentiation of self predicts life satisfaction through marital adjustment. *The American Journal of Family Therapy, 48*(3), 235-249. <https://doi.org/10.1080/01926187.2020.1732248>
- İnce, Ş., & Işık, E. (2021). The mediating role of five love languages between differentiation of self and marital satisfaction. *The American Journal of Family Therapy, 1*-17. <https://doi.org/10.1080/01926187.2021.1930607>
- Johnson, P., & Stone, R. (2009). Parental alcoholism and family functioning: Effects on differentiation levels of young adults. *Alcoholism Treatment Quarterly, 27*(1), 3-18. <https://doi.org/10.1080/07347320802586601>
- Jöreskog, K.G., & Sörbom, D. (1993). LISREL 8: User's guide. Scientific Software.

- Kağıtçıbaşı, Ç. & Ataca, B. (2015). Value of children, family change, and implications for the care of the elderly. *Cross-Cultural Research*, 49(4), 374–392. <https://doi.org/10.1177/1069397115598139>.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1996). The autonomous-relational self. *European Psychologist*, 1(3), 180-186. <https://doi.org/10.1027/1016-9040.1.3.180>
- Kahraman, B. (2021). *Gelin-kayınvalide ilişkileri ve çift uyumu arasında benliğin ayrımlaşmasının düzenleyici rolü*. [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Kalkan, E., ve Aydoğan, D. (2019). Evlilik ilişki kalitesini benlik açısından değerlendirme: benliğin farklılaşması ve ilişkişel özgünlük. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(1), 174-189. <https://doi.org/10.7822/omuefd.494918>
- Kerr, M. E., & Bowen, M. (1988). *Family evaluation*. Norton.
- Khaddouma, A., Gordon, K. C., & Bolden, J. (2015). Zen and the art of dating: Mindfulness, differentiation of self, and satisfaction in dating relationships. *Couple and Family Psychology: Research and Practice*, 4(1), 1–13. <https://doi.org/10.1037/cfp0000035>
- Kim, H. & Jung, Y. (2015). Self-differentiation, family functioning, life satisfaction and attitudes towards marriage among South Korean university students. *Indian Journal of Science and Technology*, 8(19). <https://doi.org/10.17485/ijst/2015/v8i19/75919>
- Kim, H., Prouty, A. M., Smith, D. B., Ko, M. J., Wetchler, J. L., & Oh, J. E. (2015). Differentiation and healthy family functioning of Koreans in South Korea, South Koreans in the United States, and white Americans. *Journal of Marital and Family therapy*, 41(1), 72-85. <https://doi.org/10.1111/jmft.12049>
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*. 3rd ed. Guilford Press.
- Lampis, J. (2016). Does partners' differentiation of self predict dyadic adjustment? *Journal of Family Therapy*, 38(3), 303-318. <https://doi.org/10.1111/1467-6427.12073>
- Lee, J. R., & Kim, Y. H. (2011). The influence of family-of-origin differentiation on marital adjustment: mediating effects of anxiety and sense of well-being. *Journal of the Korean Home Economics Association*, 49(7), 13-24. <https://doi.org/10.6115/khea.2011.49.7.013>
- Manzi, C., Vignoles, V. L., Regalia, C., & Scabini, E. (2006). Cohesion and enmeshment revisited: Differentiation, identity, and well-being in two European cultures. *Journal of Marriage and Family*, 68(3), 673–689. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2006.00282.x>.
- Marsh, H. W., Hau, K.-T., & Grayson, D. (2005). Goodness of fit in structural equation models. In: A. Maydeu-Olivares and J. J. McArdle (Eds.), *Multivariate applications book series. Contemporary psychometrics: a festschrift for Roderick P. McDonald* (pp. 275–340). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

- Momeni, K., Kavooosi-Omid, S., & Amani, R. (2015). Predicting marital commitment on the basis of differentiation of self, family adaptability and cohesion, and marital intimacy. *Family Pathology, Counseling and Enrichment Journal*, 1(2), 46-58.
- Nazlı, S. (2018). *Aile Danışmanlığı* (1. Cilt, 12. baskı). Anı Yayıncılık.
- Nichols, W. C. (2005). The first years of marital commitment. *Handbook of couples therapy*, 28-43.
- Olejnik, S., & Algina, J. (2003). Generalized eta and omega squared statistics: measures of effect size for some common research designs. *Psychological Methods*, 8(4), 434-447. <https://doi.org/10.1037/1082-989X.8.4.434>
- Olson, D. H. (2000). Circumplex model of marital and family systems. *Journal of Family Therapy*, 22(2), 144-167. <https://doi.org/10.1111/1467-6427.00144>
- Olson, D. H. (2011). Faces IV and the circumplex model: Validation study. *Journal of Marital and Family Therapy*, 7(1), 64-80. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2009.00175.x>
- Olson, D. H., & Gorall, D. M. (2006). Faces IV and the Circumplex model. *Life Innovations*.
- Olson, D. H., Waldvogel, L., & Schlieff, M. (2019). Circumplex model of marital and family systems: An update. *Journal of Family Theory & Review*, 11(2), 199-211. <https://doi.org/10.1111/jftr.12331>
- Park, H. J., & Byun, S. H. (2017). Effects of Self-differentiation of Remarried Couples, Marital Intimacy, Marital Conflict Coping Style on Marital Satisfaction. *The Journal of the Korea Contents Association*, 17(7), 236-252. <https://doi.org/10.5392/JKCA.2017.17.07.236>
- Peleg, O. (2008). The relation between differentiation of self and marital satisfaction: What can be learned from married people over the course of life? *The American Journal of Family Therapy*, 36(5), 388-401. <https://doi.org/10.1080/01926180701804634>
- Peleg, O. (2014). The relationships between stressful life events during childhood and differentiation of self and intergenerational triangulation in adulthood. *International Journal of Psychology*, 6, 462-470. <https://doi.org/10.1002/ijop.12054>
- Peleg, O., & Rahal, A. (2012). Physiological symptoms and differentiation of self: A cross-cultural examination. *International Journal of Intercultural Relations*, 36(5), 719-727. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2012.04.001>
- Pirutinsky, S., & Kor, A. (2013). Relevance of the circumplex model to family functioning among Orthodox Jews in Israel. *The New School Psychology Bulletin*, 10(2), 25-38.
- Polat, K. ve İlhan, T. (2018). Evli bireylerde çift uyumu ve bazı psikolojik belirtilerin benliğin farklılaşması açısından incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 8(50), 87-115.

- Rivero, N., Martinez-Pampliega, A., & Olson, D. H. (2010). Spanish adaptation of the FACES IV questionnaire: Psychometric characteristics. *The Family Journal, 18*(3), 288–296. <https://doi.org/10.1177/1066480710372084>
- Rodríguez-González, M., Skowron, E. A., Cagigal de Gregorio, V., & Muñoz San Roque, I. (2016). Differentiation of self, mate selection, and marital adjustment: Validity of postulates of Bowen theory in a Spanish sample. *The American Journal of Family Therapy, 44*(1), 11-23. <https://doi.org/10.1080/01926187.2015.1099415>
- Sabatelli, R. M. & Bartle-Haring, S. (2003). Family of origin experiences and adjustment in married couples. *Journal of Marriage and Family, 65*(1), 159-169. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2003.00159.x>
- Safi, A. O. (2018). *İlişki kalitesi, doyumu ve kaygının kültürlerarası incelemesi: Özbenlik algısı ve kök aile ile ilişkiler*. [Yüksek lisans tezi, Koç Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Skowron, E. A. (2000). The role of differentiation of self in marital adjustment. *Journal of Counseling Psychology, 47*(2), 229-237. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.47.2.229>
- Skowron, E. A., & Schmitt, T. A. (2003). Assessing interpersonal fusion: Reliability and validity of a new DSI Fusion With Others subscale. *Journal of Marital and Family Therapy, 29*, 209–222. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2003.tb01201.x>
- Sokolski, D. M., & Hendrick, S. S. (1999). Fostering marital satisfaction. *Family Therapy: The Journal of the California Graduate School of Family Psychology, 26*(1). s39-49.
- Timm, T. M., & Keiley, M. K. (2011). The effects of differentiation of self, adult attachment, and sexual communication on sexual and marital satisfaction: A path analysis. *Journal of Sex & Marital Therapy, 37*(3), 206-223. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2011.564513>
- Topham, G. L., Larson, J. H. & Holman, T. B. (2005). Family of origin predictors of hostile conflict in early marriage. *Contemporary Family Therapy, 27*(1), 101-121. <https://doi.org/10.1007/s10591-004-1973-2>
- Tuterel-Kışlak, Ş. (2002). İlişkilerde Mutluluk Ölçeği (İMÖ): Güvenirlik Ve Geçerlik Çalışması. *Kriz Dergisi, 10*(1), 37-43.
- Türkdoğan, T., Duru, E., & Balkıs, M. (2018). Turkish adaptation of the family adaptability and cohesion scale IV. *International Journal of Assessment Tools in Education, 5*(4), 631-644. <https://doi.org/10.21449/ijate.409110>
- Türkdoğan, T., Duru, E., & Balkıs, M. (2019). Circumplex model of family functioning in Turkish culture: Western family systems model in an Eurasian country. *Journal of Comparative Family Studies, 50*(2), 183-199. <https://doi.org/10.3138/jcfs.50.2.005>
- Türkiye İstatistik Kurumu (2020). Evlenme ve boşanma istatistikleri. Ankara. <https://tuikweb.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=33708> sayfasından erişilmiştir.

- Ulu-Yalçinkaya, A.(2019). *Differentiation of self: examination of the concept in the interplay of stress, life satisfaction, and marital satisfaction*. [Unpublished master thesis. Middle East Technical University]. National Thesis Center.
- Yılmaz, B. (2020). *Beliren yetişkinlik döneminde romantik ilişki doyumunun yordayıcısı olarak benlik ayırılması, otantiklik ve depresyon*. [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Family-of-origin Functioning, Self-Differentiation, and Relationship Satisfaction: A Mediation Model among Engaged and Married Individuals*

Fikriye Eylem ÖSELEMIŞ¹, Turgut TÜRKDOĞAN²

Abstract

This study aimed at examining the mediating role of self-differentiation in the relationship between family-of-origin functionality and romantic relationship satisfaction. The participants consisted of engaged individuals preparing for marriage and individuals in the first five years of the marriage relationship. Data were collected from 532 participants through the Family Adaptability and Cohesion Scale-IV, Differentiation of Self Inventory, and Happiness in Close Relationships Scale. As a result, family-of-origin experiences predicted relationship satisfaction, and the individuals with high family-of-origin functionality had a high level of satisfaction from their romantic relationships. In addition, a high family of functionality supports individuals to grow up as autonomous individuals and enables them to differentiate themselves from the family. On the other hand, the current study did not support the hypothesis that as the levels of self-differentiation increase, the level of romantic relationship satisfaction will increase. As a culture-specific finding, behaving in a way that protects one's self-boundaries is not perceived as one of the expectations in the development of romantic relationships and harmony among Turkish couples. The results were discussed within the framework of the relevant literature, and some suggestions were offered to practitioners and researchers.

Article Details

Research Article

Received

31/01/2024

Accepted

05/08/2024

Published

23/09/2024

Key words

Family functioning, Self-differentiation, Relationship satisfaction, Family-of-origin functioning, Circumplex model of marriage and family systems

*This study was derived from the first author's master's thesis conducted under the supervision of the second author.

1 TR Ministry of National Education-Denizli, ORCID 0000-0003-1154-6562, efoselemis@gmail.com

2 Pamukkale University, Department of Psychological Counseling and Guidance, ORCID 0000-0001-5440-341X, tturkdogan@pau.edu.tr

405

Suggested Citation:

Öselemis, F. E. & Türkdoğan, T. (2024). Family-of-origin functioning, self-differentiation, and relationship satisfaction: A mediation model among engaged and married individuals. *Pamukkale University Journal of Education [PUJE]*, 62, 405-431. <https://doi.org/10.9779/pauefd.1427211>

Introduction

The first socialization environment of the individual is the family, and the impact of the family on psychosocial development is not limited to early childhood but continues into adolescence and adulthood. (Bowen, 1978; Kağıtçıbaşı, 1996). The family-of-origin refers to the family system in which the individual was born and raised, and relationships with the origin family form the basis of all relationships to be experienced in adult life (Falcke et al., 2008). Especially in collectivist cultures where kinship relations are close, individuals can be influenced by both their origin family and their partner's family when establishing and maintaining the marriage bond (Kağıtçıbaşı, 1996). According to this perspective, growing up in a family system where family functionality is structured on healthy foundations can make significant contributions to the individual's establishment of a healthy family system in the future (Bowen, 1978; Sabatelli & Bartle-Haring, 2003).

Circumplex Model of Marital and Family Systems, which examines the structural dynamics of healthy family functioning from an intercultural perspective, is one of the most important family systems approaches widely used in the world (Olson & Gorall, 2006; Olson, 2011). According to this model, two structural dynamics that affect family functionality are (a) *family cohesion* and (b) *family flexibility* (Olson, 2011; Olson, Waldvogel, & Schlieff, 2019). *Family cohesion*, defined as the emotional bond that family members have towards each other, includes the feeling of belonging, loyalty and closeness between family members (Olson, 2000, 2011). Additionally, the concept of family cohesion focuses on how the family system maintains a balance between opposite extremes such as *disengaged* or *enmeshed*. Accordingly, while family structures called *enmeshed* (overly connected) or *disengaged* (disconnected) indicate an unhealthy family system, families with *balanced cohesion* are considered to have healthy functionality (Olson, 2011; Olson et al., 2019). Family flexibility, another important dimension affecting family functionality, defines the nature of the rules, roles, duties and responsibilities in the family system (Olson, 2011; Olson & Gorall, 2006). The concept of flexibility also focuses on how the family system maintains a balance between maintaining stability and the system being open to change (Olson, 2011). While families with the lowest level of flexibility, called *rigid*, or the highest level of flexibility, called *chaotic*, are considered unhealthy in terms of family functioning; *balanced flexibility* indicates healthy family functionality (Olson, 2011; Olson & Gorall, 2006). *Family-of-origin functionality* defines that the family in which the individual grows up has a balanced cohesion and balanced flexibility, and that unhealthy dimension such as disengagement, enmeshment, rigidity or chaos are at a minimum level (Olson, 2000, 2011; Olson et al., 2019).

Couples from different family characteristics are likely to experience various problems with both their families and their partners' families in the first years when they try to establish a new family system (Bowen, 1978; Gladding, 2015). As a matter of fact, couples need to learn to consider each other's different needs and achieve harmony (Gladding, 2015). Adaptation difficulties experienced in this process can negatively affect relationship satisfaction in couples. *Relationship satisfaction* is the degree of satisfaction and happiness a person perceives from their relationship (Nichols, 2005). In a more comprehensive definition, it is the level of satisfaction provided by the behavioral patterns of the partners in a romantic relationship towards each other, the consensus displayed in decision-making, the willingness and solution-oriented nature of the partners in communication, and conditions such as mutual love (Sokolski & Hendrick, 1999). Failure to achieve harmony and resolve problems at this stage may lead to a decrease in perceived satisfaction in the romantic relationship and an increase in the possibility of separation or divorce (Nazlı, 2018).

According to the *Intergenerational Family Therapy Approach*, the inability of individuals to separate themselves from the relationship problems in their origin families has an important place in the basis of perceived problems in romantic relationships (Bowen, 1978; Topham et al., 2005). While family members may be in harmony among themselves, they may also experience debates or emotional and behavioral conflicts. Interactions within the family can have positive or negative effects on the psychosocial development of individuals (Bowen, 1978). At this point, the level of differentiation of individuals from their origin families may become an important variable in the romantic relationships they establish in adulthood (Bowen, 1978; Skowron, 2000). *Self-differentiation* defines the individual's ability to establish a balance between the intrapersonal and interpersonal dimensions of the self and to differentiate cognitively and emotionally from the family-of-origin (Bowen, 1978; Kerr & Bowen, 1988; Skowron, 2000). In other words, self-differentiation describes establishing a healthy balance between the opposing dynamics of togetherness or individuality. A high level of differentiation allows the sense of self to be preserved and the I-position to be maintained in situations where intense emotional relationships prevail. In addition, a high level of self-differentiation enables one to alleviate another's anxiety and to be resistant to the anxiety developed by others (Kerr & Bowen 1988, Skowron, 2000). Marriages formed by individuals with a low level of differentiation have a lower capacity to separate from the family-of-origin and integrate into new relationships. At the same time, low levels of differentiation lead to increased perceived anxiety in romantic relationships and marital conflicts (Bowen & Kerr, 1988; Skowron,

2000). In their research, Sabatelli and Bartle-Haring (2003) found that individuals' family-of-origin experiences significantly predicted marital adjustment. In a similar study, self-differentiation significantly predicted dyadic adjustment and psychological symptoms in married individuals (Polat and İlhan, 2018).

Theoretically, achieving a healthy self-differentiation may be possible in families with healthy functionality (Bowen, 1978; Kağıtçıbaşı, 1996). Accordingly, it is assumed that the autonomy needs of individuals growing up in balanced families will be supported, therefore they will be able to establish healthier relationships with other individuals outside the family (Kerr & Bowen, 1988; Skowron, 2000). The results of research conducted in this field also reveal that there is a significant relationship between healthy family functionality and self-differentiation (Chung & Gale, 2009; Johnson & Stone, 2009; Kim & Jung, 2015). On the other hand, contrary to the strong emphasis made by Bowen (1978) on the concept of self-differentiation, the number of studies examining the role of self-differentiation in the context of family-of-origin functionality and romantic relationship satisfaction is quite limited in the literature (Akar, 2019; Holman & Busby, 2011; Peleg, 2008). In addition, the concept of self-differentiation was mainly developed in Western culture, where individualistic values such as acquiring autonomy skills from the family and developing personal career goals from childhood onwards is common (Hofstede, 2005), and the self-differentiation hypothesis requires better questioning, especially in collectivist cultures where values such as commitment to group unity, harmony and loyalty are widely observed (Kağıtçıbaşı, 1996). In this context, the Circumplex Model of Marriage and Family Systems, which accepts that the values of the family system may differ depending on different cultural expectations, suggests that even healthy family structures with optimal functionality may have some dysfunctional structural features (Olson, 2011; Olson & Gorall, 2006). Accordingly, the curvilinear measurement model, which aims to evaluate the healthy and unhealthy dimensions of the family structure with a holistic balance score, is expected to make unique contributions to the studies in the literature on the measurement of the family functionality variable.

In general, the findings in the literature present significant positive relationships between family origin experiences and romantic relationship satisfaction (Busby et al., 2005; Costa-Ramalho et al., 2017; Dennison, 2010; Falcke et al., 2008; Gardner et al., 2007), and marital adjustment (Ghoroghi et al., 2012; Sabatelli & Bartle-Haring, 2003). Similarly, the findings in the literature report a positive relationship between family-of-origin functionality and self-differentiation (Akar, 2019; Bekil, 2021; Belyad et al., 2014; Chang, 2018; Kim et al., 2015; Momeni et al., 2015). Finally, findings in the literature indicate that

there is a significant positive relationship between self-differentiation and romantic relationship satisfaction and marital adjustment (Akar, 2019; Boldaz-Telli, 2019; Işık et al., 2020; İnce & Işık, 2021; Kalkan & Aydoğan, 2019; Park & Byun, 2017; Rodríguez-González et al., 2016). As stated before, especially in collectivist cultures where kinship relations are intense (Kağıtçıbaşı, 1996), couples from different family characteristics are likely to experience various problems with their origin families and their partners' families in the first years when they try to create a new family system (Bowen, 1978; Gladding, 2015). The data reported in the national literature are also in line with theoretical explanations, and official data on marriage and divorce statistics for 2019 report that divorces occur at the highest level in the first five years of marriage, with a rate of 36% (Turkish Statistical Institute [TurkStat], 2020). Within the framework of theoretical explanations and findings in the literature, the first years of a romantic relationship are very important for couples to separate from their origin families and establish a new family system. Coming from an optimally functional family can both directly support romantic relationship satisfaction in the new family system and indirectly support romantic relationship satisfaction by facilitating the self-differentiation of individuals.

As a result, the purpose of this study is to examine the mediating role of self-differentiation in the relationship between family-of-origin functionality and relationship satisfaction, in a sample of engaged individuals who are preparing to establish a new family system and married individuals in the first five years of the marriage relationship. In Turkish culture, where interpersonal relationships predominantly have a collectivistic characteristic, feeling close emotional ties to family members is perceived as an important life value (Kağıtçıbaşı, 1996; Türkdoğan et al., 2019). In parallel with family-centered self-development, which has significant effects on the individual's psychosocial development, creating a new family system by getting married and aiming to have children in the future are common life values supported in collectivist cultures (Hu & Chiang, 2020; Kağıtçıbaşı & Ataca, 2015). In this context, concepts such as self-differentiation, marriage, parenthood, satisfaction with romantic relationship or divorce, which are basically within the scope of the family system, are important variables that have significant effects on the well-being of individuals. Considering that the first five years of the marriage relationship are the riskiest period in terms of ending in divorce (TurkStat, 2020), studies covering family-of-origin functionality, self-differentiation, and romantic relationship satisfaction in a sample of engaged and newly married individuals can make meaningful contributions to the literature.

Hypotheses regarding the structural equation model designed to examine the mediating role of self-differentiation in the relationship between family-of-origin functionality and relationship satisfaction are presented below. Additionally, the research hypotheses are presented in Figure 1.

Hypothesis 1. As family-of-origin functionality increases, relationship satisfaction will increase.

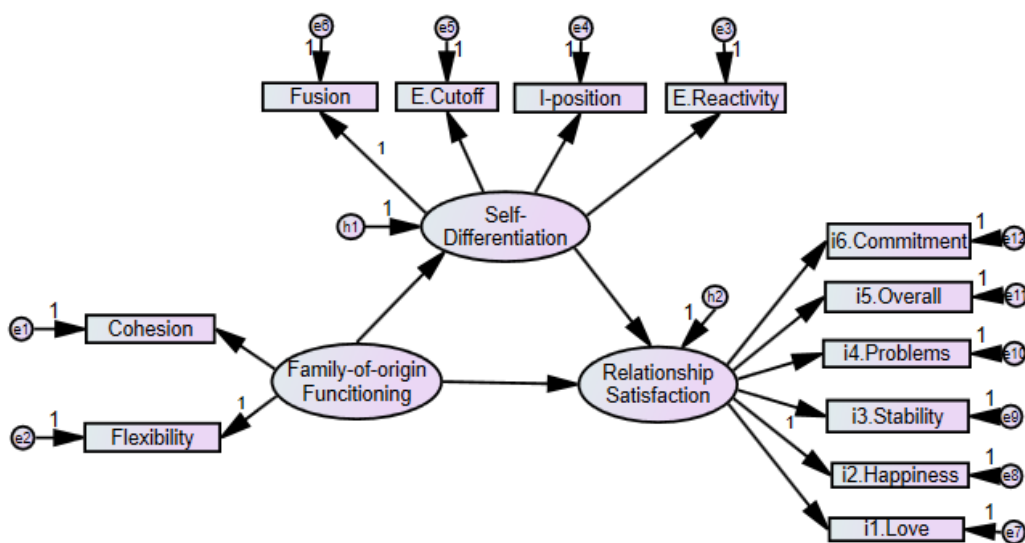
Hypothesis 2. As family-of-origin functionality increases, self-differentiation will increase.

Hypothesis 3. As self-differentiation increases, relationship satisfaction will increase.

Hypothesis 4. With the inclusion of self-differentiation in the structural equation model, the relationship between family-of-origin functionality and relationship satisfaction will lose statistical significance.

Figure 1

Hypothetical Model Demonstrating Structural Relationships among Research Variables

Method

The current study is a relational survey model research in which information about the research variables is collected through quantitative data. In the current study, the predictive relationships between the research variables were analyzed through structural equation modeling.

The Participants

The participants consist of engaged individuals preparing for marriage and individuals in the first five years of the marriage relationship. In

the study in which the snowball sampling method was used, data were collected online from 532 individuals (66.5% female, 33.5% male) who voluntarily participated. In order to collect data *Google Forms* were used and delivered to the target group of engaged and married individuals thanks to the cooperation of students studying at the campus of Pamukkale University. The mean duration of togetherness reported by participants for their current romantic relationship was 3.13 (SD = 1.97) years. Descriptive statistics describing the socio-demographic characteristics of the participants are presented in Table 1.

Table 1

Descriptive Statistics Describing the Socio-Demographic Characteristics of the Participants

		n	%
Gender	Female	354	66.5
	Male	178	33.5
Marital Status	Engager	121	22.7
	Married	411	77.3
Cohabitation period	0-1 year	178	33.5
	1-2 years	72	13.5
	2-3 years	68	12.8
	3-4 years	43	8.1
	4-5 years	61	11.5
	5 years	110	20.7
Number of children	0 (No child)	315	59.2
	1 child	139	26.1
	2 children	64	12.0
	3 children	9	1.7
	4 children	5	.9
Level of Education	Primary School	6	1.1
	Middle School	7	1.3
	High School	43	8.1
	Associate degree	44	8.3
	Undergraduate	348	65.4
	MA or MSc	70	13.2
	PhD	14	2.6

Instruments

The Family Adaptability and Cohesion Scale-IV

It is an individual self-report scale that aims to define family functioning in terms of family cohesion, family flexibility, family communication and family satisfaction (Olson, 2011). After the revisions made in the historical flow, the scale reached its current version and the scale package was adapted to Turkish culture by Türkdoğan et al. (2018). Within the framework of the Circumplex Model of Marriage and Family Systems, the main dimensions used to evaluate the

functionality of the family system are the concepts of family cohesion and family flexibility.

Family cohesion scale

The family cohesion scale consists of (a) balanced cohesion (*"Family members are involved in each other's lives, item 1"*), (b) enmeshment (*"Family members are too dependent on each other, item 16"*) and disengagement (*"Family members mainly operate independently, item 39"*) dimensions. In the original form of the scale, each of the subscales consisted of seven items and were evaluated on a five-point scale (1 = strongly disagree; 5 = strongly agree). As observed in various adaptation studies of the scale (Türkdoğan et al., 2018), Item 22 and Item 34, which were included in the enmeshment dimension and had low factor loadings, were excluded from the analysis. After the modification procedures, the confirmatory factor analysis results for the three-factor structure of the scale reached satisfactory values in terms of fit indicators [χ^2 (N = 532) = 446.23; χ^2/df = 3.02; GFI = .92; CFI = .93; RMSEA = .06; SRMR = .08]. The Cronbach-alpha internal consistency coefficient for the sub-dimensions of the scale was calculated as .88 for balanced cohesion, .83 for disengagement, and .69 for enmeshment.

Family flexibility scale

The family flexibility scale, which defines the family's ability to adapt to change, consists of (a) balanced flexibility (*"Discipline is fair in our family, item 14"*), (b) rigidity (*"There are strict consequences for breaking the rules in our family, item 5"*) and chaos (*"We never seem to get organized in our family, item 6"*) dimensions. In the original form of the scale, each of the subscales consisted of seven items and were evaluated on a five-point scale (1 = strongly disagree; 5 = strongly agree). As observed in various adaptation studies of the scale (Türkdoğan et al., 2018), Item 12, Item 30, and Item 32 with low factor loadings were removed from the analysis. After the modification procedures, the confirmatory factor analysis results regarding the three-factor structure of the scale reached satisfactory values in terms of fit indicators [χ^2 (N = 532) = 487.49; χ^2/df = 3.78; GFI = .91; CFI = .90; RMSEA = .07; SRMR = .09]. Cronbach-alpha internal consistency coefficient for the sub-dimensions of the scale was calculated as .87 for balanced flexibility, .81 for rigidity and .76 for chaos.

The scale package developed based on the Circumplex Model of Marriage and Family Systems aims to perform a curvilinear measurement rather than a linear measurement in the assessment of family functioning. An important theoretical view put forward within the framework of the Circumplex Model is that even the healthiest family structures cannot be completely free from some unhealthy

dimensions. In other words, even healthy family structures with an optimal level of functionality may have dysfunctional characteristics. Accordingly, the basic criterion used in the evaluation of family functioning is the ratio of the mean score obtained from the healthy dimensions of family structure (balanced cohesion and balanced flexibility) to the mean score obtained from the unhealthy dimensions of family structure (enmeshment, disengagement, rigidity, chaos). The assessment of family functionality within the framework of the Circumplex Model is expressed by the following formula (Olson, 2011): “Cohesion Ratio = [Balanced Cohesion] / [(Disengagement+ Enmeshment) / 2]; Flexibility Ratio = [Balanced Flexibility] / [(Rigidity + Chaos) / 2]; Circumplex Total Ratio = [(Cohesion Ratio + Flexibility Ratio) / 2]”. According to this formulation, as the circumplex total ratio increases, it is accepted that the family system has a healthier functionality.

Differentiation of Self-Inventory

The scale developed by Skown and Schmitt (2003) consists of four sub-dimensions: (a) emotional reactivity, (b) I-positioning, (c) emotional cutoff, and (d) fusion with others. The scale, which was adapted into Turkish by Işık and Bulduk (2015), has a total of 20 items and the items are evaluated on a six-point scale (1 = not true for me at all; 6 = very true for me). Within the scope of the study, the confirmatory factor analysis results regarding the four-factor structure of the scale reached satisfactory values in terms of fit indicators [χ^2 (N = 532) = 436.43; χ^2/df = 2.75; GFI = .92; CFI = .90; RMSEA = .057; SRMR = .069]. Cronbach-alpha internal consistency coefficient for the sub-dimensions of the scale was calculated as .67 for emotional reactivity, .72 for I-positioning, .73 for emotional cutoff, .69 for fusion with others and .82 for the whole scale. As the score obtained from the scale increases, it is accepted that the individual's self is more autonomous and has a differentiated self-structure.

Happiness in Close Relationships Scale

The scale developed by Fletcher et al. (1990) is a 6-item self-report tool that aims to measure the dimensions related to perceived love, happiness, relationship stability, seriousness of problems, commitment to the relationship and overall satisfaction level in romantic relationships. The scale was adapted into Turkish by Tutarel-Kışlak (2002) and the items are evaluated using a seven-point scale (1 = I am not happy at all; 7 = I am very happy). Within the scope of the study, the results of the confirmatory factor analysis performed for the one-factor structure of the scale reached satisfactory values in terms of fit indicators [χ^2 (N = 532) = 19.30; χ^2/df = 2.41; GFI = .99; CFI = .99; RMSEA = .052; SRMR = .019]. The Cronbach-alpha internal consistency coefficient for the single-factor structure of the scale was calculated as

.83. As the score obtained from the scale increases, it is accepted that the satisfaction perceived by the individual from the romantic relationship increases.

Data Collection

The data within the scope of the current research were collected with the decision of Pamukkale University Social and Human Sciences Scientific Research and Publication Ethics Committee dated 25.02.2021 and numbered 68282350/2018/G04. The delivery of the research invitation created through Google Forms to the target participants of engaged and married individuals was completed in a three-week period in March 2021.

Data Analysis

Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) was used to report the descriptive statistics of the research variables. The Analysis of Moment Structures (AMOS) was used to conduct confirmatory factor analyses regarding the construct validity of the measurement instruments and to test the mediation relationship related to the research variables with the structural equation model. Within the framework of these analyses, maximum likelihood was preferred as the method of calculation (Jöreskog & Sörbom, 1993). Chi-Square / Degree of Freedom Ratio ($\chi^2/df < 5$), Goodness of Fit Index (GFI $> .90$), Comparative Fit Index (CFI $> .90$), Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA < 0.10) and Root Mean Square Error Standardized (SRMR < 0.10) were used to evaluate the goodness of fit of the models (Marsh et al., 2005).

Defining the Measurement Model

As a result of the validity and reliability analyses conducted in the current study, the construct validity of the instruments was tested by confirmatory factor analysis, and it was accepted that the total scores obtained from the instruments could accurately represent the latent construct. In the current study, item parceling, which is a commonly used procedure, was used to reduce the high number of parameters associated with the observed variable list, which consisted of a total of 64 items, and to obtain more stable and effective estimates (Bandalos & Finney, 2001). Observations aimed at measuring family-of-origin functioning were represented by scores obtained from the Cohesion Ratio and Flexibility Ratio dimensions. Observed variables aimed at measuring self-differentiation were represented by the scores obtained from the dimensions of emotional reactivity, I-positioning, emotional cutoff and fusion with others. As the Relationship Happiness Scale contains relatively few items and these items essentially represent the six theoretical dimensions in the original version of the scale, the six items relating to love, happiness,

relationship stability, seriousness of problems, commitment to the relationship and overall satisfaction were included in the analysis as a whole. The item plots representing the measurement of the latent variables in the structural equation model are presented in Table 2.

Table 2*Latent and Observed Variables in the Measurement Model*

Latent Variable	Number of Items	Observed Variable
Family-of-origin functioning	2	Cohesion ratio
		Flexibility ratio
Self-differentiation	4	Emotional reactivity
		I-positioning
		Emotional cutoff
		Fusion with others
Relationship satisfaction	6	Love
		Happiness
		Stability
		Problems
		Overall Satisfaction
		Commitment

Findings

Prior to the analysis of the structural model, outliers, normality of distribution and multicollinearity conditions were examined, and it was accepted that the relevant conditions were met (Kline, 2011). In addition, the correlational relationships of the research variables are presented in Table 3.

Table 3*Pearson Correlation Values for Observed Variables*

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.Cohesion Ratio	-											
2.Flexibility Ratio	.72**	-										
3.Emotional reactivity	.29**	.22**	-									
4.I-position	.24**	.26**	.18**	-								
5.Emotional cutoff	.49**	.51**	.30**	.18**	-							
6.Fusion with others	.33**	.30**	.47**	.38**	.50**	-						
7.Love	.28**	.29**	.01	.14**	.27**	.12**	-					

Table 3*Pearson Correlation Values for Observed Variables (continued)*

8.Happiness	.28 **	.32 **	.09*	.17 **	.25 **	.12 **	.80 **	-				
9.Stability	.17 **	.19 **	-.02	.08	.11 **	.02	.52 **	.57 **	-			
10.Problems	.18 **	.12 **	.05	.08	.08	.05	.25 **	.34 **	.16 **	-		
11.Overall Satisfaction	.30 **	.32 **	.07	.20 **	.28 **	.15 **	.75 **	.83 **	.53 **	.31 **	-	
12.Commit ment	.23 **	.22 **	-.06	.15 **	.24 **	.09 *	.63 **	.54 **	.37 **	.25 **	.57 **	-

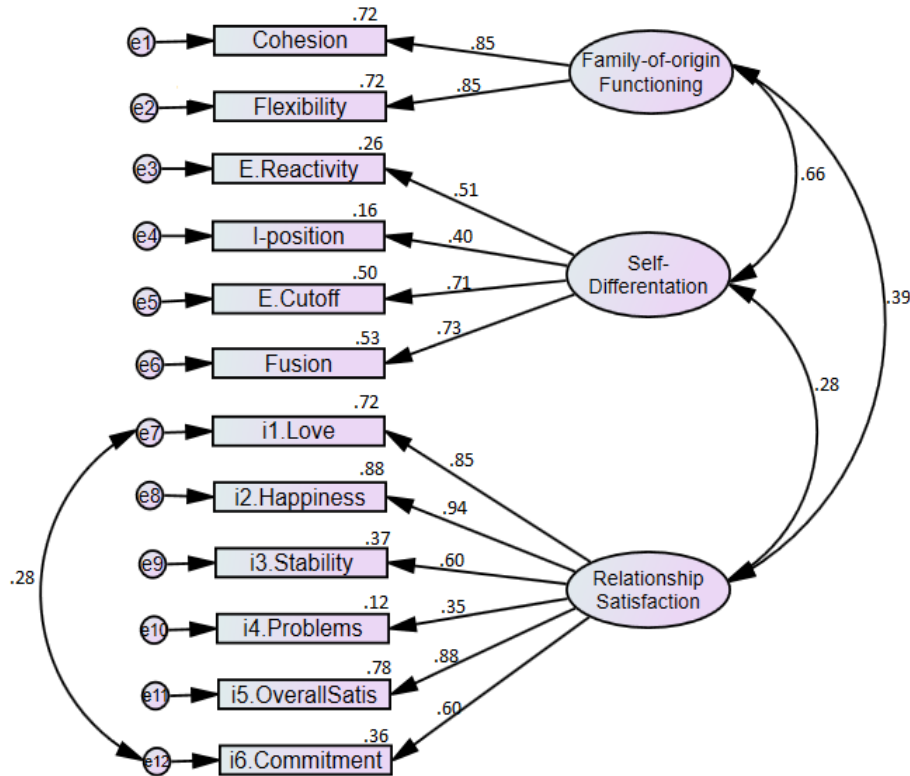
* $p < .05$; ** $p < .01$

Analysis of the Measurement Model

First, the measurement model was subjected to analysis. The representation of the family-of-origin functioning and self-differentiation variables was carried out using the validated total scores. In the representation of the relationship satisfaction variable, the relationship (e7-e12) of the items whose error covariance were found to be correlated was included in the analysis within the scope of the measurement model, in accordance with the findings obtained regarding the construct validity of the scale. Although the measurement model in which the error covariance was not included in the analysis yielded satisfactory values in terms of fit indicators (χ^2 (N = 532) = 213.27; χ^2/df = 4.18; GFI = .94, CFI = .94, RMSEA = .077, SRMR = .055), it was determined that a direct representation of the findings pertaining to the construct validity of the scale would be more appropriate from a theoretical standpoint. The results for the measurement model are presented in Figure 2. The model exhibited an acceptable fit to the data, with a chi-squared value of 181.043, a chi-squared/degree of freedom ratio of 3.62, a goodness of fit index (GFI) and a comparative fit index (CFI) of .95, a root mean square error of approximation (RMSEA) of .070, and a standardized root mean square residual (SRMR) of .054. The results of the measurement model indicate that the structural model is suitable for analysis.

Figure 2

Analysis Results for the Measurement Model

Not. $\chi^2 (N = 532) = 181.043$; $\chi^2/df = 3.62$; $GFI = .95$, $CFI = .95$, $RMSEA = .070$, $SRMR = .054$

Analysis of the Structural Equation Model

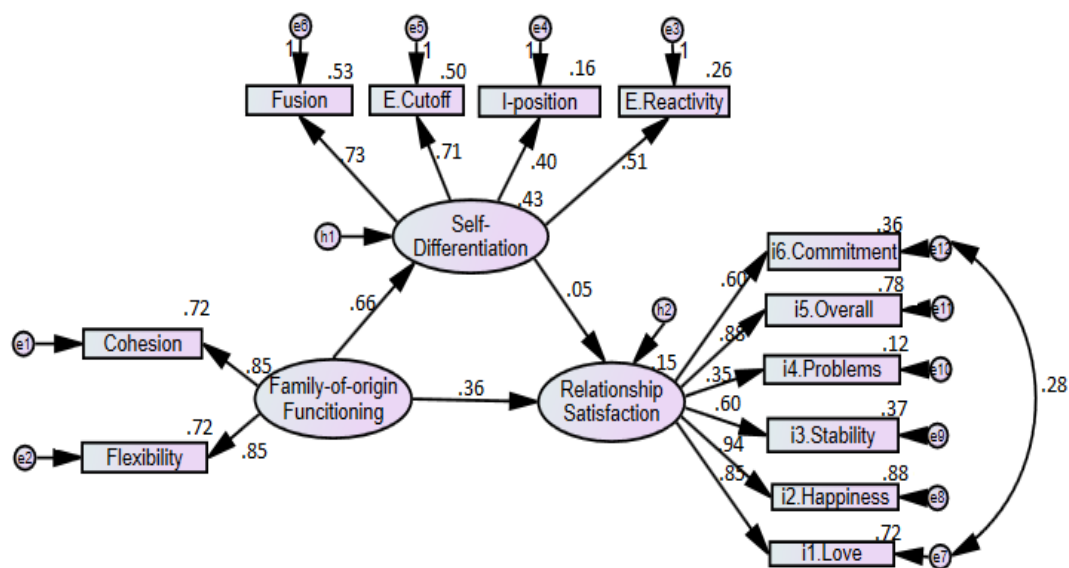
The results for the structural equation model are presented in Figure 3. The initial analyses of the structural model replicated the satisfactory results of the measurement model in terms of goodness of fit, as indicated by the following indices: $\chi^2 (N = 532) = 181.043$; $\chi^2/df = 3.62$; $GFI = .95$; $CFI = .95$; $RMSEA = .070$; $SRMR = .054$. Nevertheless, the statistical significance of the predictive relationships between the research variables indicates that the research hypotheses regarding the mediation relationship were not entirely validated.

The initial research hypothesis, which proposed that family-of-origin functioning would positively predict the current relationship satisfaction, was substantiated. Consequently, as family-of-origin functioning increases, so too does the perceived satisfaction in the current romantic relationship ($\beta = .36$, $p < 0.001$). The path coefficient between family-of-origin functioning and romantic relationship satisfaction corresponds to a statistically medium-sized predictive effect (Olejnik & Algina, 2003). The second research hypothesis, which

proposed that an individual's perception of their family-of-origin functioning would positively predict their ability to maintain a balance between intrapersonal and interpersonal aspects of self-identity, as well as their capacity to function autonomously without emotional dependence on their family of origin, was also substantiated. In other words, as the family-of-origin functioning increases, self-differentiation also increases ($\beta = .66, p < 0.001$). The path coefficient between family-of-origin functioning and self-segregation is of a statistically significant magnitude, indicating a substantial predictive effect (Olejnik & Algina, 2003).

Figure 3

Initial Analysis Results of the Structural Model

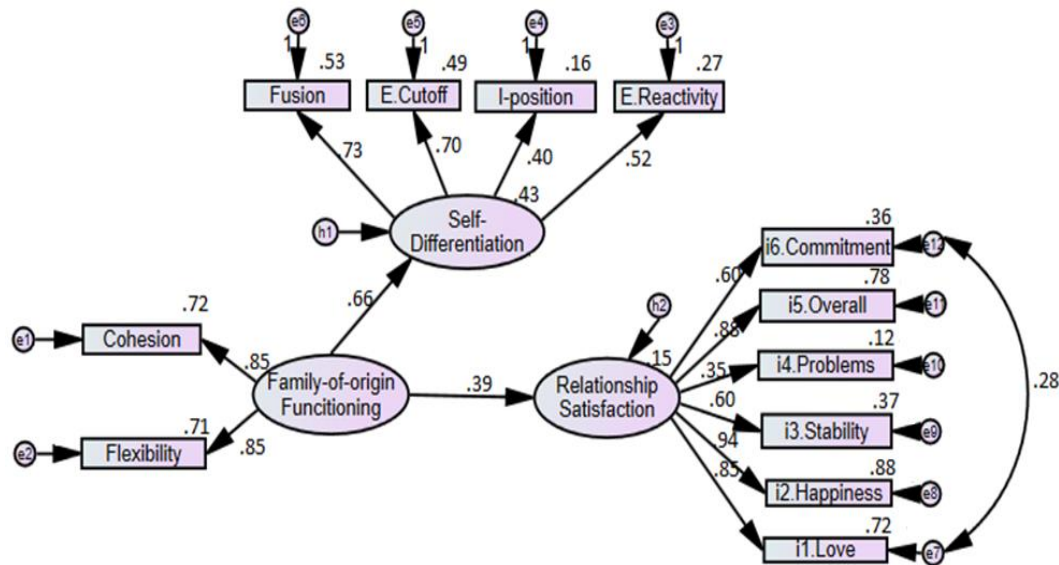
Not. $\chi^2 (N = 532) = 181.043$; $\chi^2/df = 3.62$; $GFI = .95$, $CFI = .95$, $RMSEA = .070$, $SRMR = .054$

On the other hand, the third research hypothesis, which proposed that the balance between the intrapersonal and interpersonal dimensions of the self and the capacity to function independently without emotional dependence on the family-of-origin would serve as a crucial predictor of the satisfaction experienced in current romantic relationships, was not substantiated. The coefficients in the measurement model indicate that the significant relationship between self-differentiation and romantic relationship satisfaction ($r = .29, p < .001$) is no longer statistically significant in the analysis of the structural model ($\beta = .05, p > 0.05$). In other words, self-differentiation, which is defined as an autonomous self-concept, is not a significant predictor of perceived satisfaction in romantic relationships. As the third hypothesis of the study could not be confirmed, the fourth

research hypothesis, which examines the mediating role of self-differentiation in the relationship between family-of-origin functioning and relationship satisfaction, could not be tested. Following the removal of the insignificant path between self-differentiation and relationship satisfaction, the model was reanalyzed, and the final results are presented in Figure 4.

Figure 4

Final Analysis Results of the Structural Model

Not. χ^2 ($N = 532$) = 181.47; $\chi^2/df = 3.56$; $GFI = .95$; $CFI = .95$; $RMSEA = .069$; $SRMR = .055$

Consequently, as the family-of-origin functioning increased, the perceived satisfaction in the current romantic relationship increased, and family-of-origin functioning positively predicted the perceived satisfaction in the romantic relationship with a medium-sized statistical effect ($\beta = .39$, $p < 0.001$). Similarly, as stem family functioning increased, self-differentiation increased ($\beta = .66$, $p < 0.001$) and stem family functioning positively predicted self-differentiation with a large statistical effect (Olejnik & Algina, 2003). The final results of the structural model indicate that self-differentiation is not a significant predictor of perceived satisfaction in romantic relationships. Furthermore, no mediating role of self-differentiation was identified in the relationship between family-of-origin functioning and relationship satisfaction (χ^2 ($N = 532$) = 181.47; $\chi^2/df = 3.56$; $GFI = .95$; $CFI = .95$; $RMSEA = .069$; $SRMR = .055$).

Conclusion, Discussion and Suggestions

The present study sought to examine the role of stem family functioning in predicting romantic relationship satisfaction and to ascertain the mediating role of self-differentiation in the relationship between stem family functioning and relationship satisfaction. This was done within the framework of a structural equation model on a sample of engaged individuals preparing to establish a new family system and married individuals in the first five years of their marital relationship. Prior to the analysis of the observed and latent variables in the research model, the psychometric validity and reliability of the measurement tools were examined, and the statistical assumptions for structural equation analysis were verified.

The findings obtained from the analysis of the structural model confirmed the initial hypothesis of the research, indicating a positive and statistically significant correlation between the functionality of the family-of-origin and the level of relationship satisfaction experienced by individuals in their current romantic relationships. In other words, a functional family-of-origin system, in which emotional closeness and a sense of togetherness among family members are balanced, and roles, rules and responsibilities are structured in a balanced, clear, flexible and open-to-change manner, provides important benefits in terms of having a romantic relationship in which individuals perceive love, happiness and stability and are able to solve problems appropriately. A review of existing literature reveals a positive correlation between familial dynamics and the level of satisfaction experienced in romantic relationships. Accordingly, there are significant relationships between family-of-origin experiences and romantic relationship satisfaction (Busby et al., 2005; Costa-Ramvalho et al., 2017; Dennison, 2010; Falcke et al., 2008; Gardner et al., 2007), marital adjustment (Ghoroghi et al., 2012; Sabatelli & Bartle-Haring, 2003) and low marital conflict (Belyad et al., 2014). Similarly, findings from studies conducted in the domestic literature also report that married individuals' relationships with their family-of-origin predict marital adjustment (Bayrakçı, 2014). Furthermore, there is a significant positive relationship between family-of-origin relationships and marital adjustment in married individuals (Çoğalan, 2017). Additionally, the strongest variable predicting marital satisfaction is family-of-origin relationships (Güngör-Cihan, 2007).

A further finding resulting from the analysis of the structural model corroborates the second hypothesis of the research, indicating a positive and statistically significant relationship between individuals' family-of-origin functionality and self-differentiation. In other words, a functional family-of-origin system, characterized by balanced levels of emotional closeness and sense of togetherness among family

members, and structured roles, rules and responsibilities within the family, provides important benefits in terms of achieving balance between intrapersonal and interpersonal aspects of the self, and the capacity to function autonomously without emotional dependency on the family of origin. In this case, the presence of a functional family-of-origin system, in which the balance between individuality and togetherness within the family is not skewed towards either extreme (such as disengagement or enmeshment), and in which the emotional process within the family is maintained at a balanced level, enables the individual to protect their self-boundaries by fostering cognitive and emotional independence from the family system in which they were raised. This allows them to function autonomously in life without becoming emotionally dependent on the family-of-origin (Kerr & Bowen, 1988; Skowron, 2000). The findings of previous research also indicate a positive correlation between the functioning of an individual's family-of-origin and their capacity for self-differentiation. In light of the aforementioned findings, the variables identified as significant predictors of self-differentiation in the literature can be enumerated as follows: family-of-origin functioning (Belyad et al., 2014; Chang, 2018; Kim et al., 2015; Momeni et al., 2015), positive family communication (Kim et al., 2015), childhood stressful life events (Peleg, 2014), and parents' level of self-differentiation (Peleg & Rahal, 2012). Similarly, findings from studies conducted in the domestic literature also indicate a significant positive relationship between family-of-origin functioning and self-differentiation (Akar, 2019; Bekil, 2021).

Another significant finding resulting from the structural model analysis was the absence of a statistically significant correlation between the level of separation from one's family-of-origin and the satisfaction derived from romantic relationships. Consequently, the third hypothesis of the study could not be substantiated. The correlation between self-differentiation and romantic relationship satisfaction was found to be statistically insignificant when the structural model was analyzed. It can be concluded that self-differentiation, which is defined as the balance between the intrapersonal and interpersonal aspects of the self and the capacity to function autonomously without emotional dependence on the family of origin, is not a significant predictor of individuals forming romantic relationships in which they experience love, happiness and stability, and in which they can resolve issues effectively. In this case, since the third hypothesis of the study could not be confirmed, the fourth research hypothesis, which examined the mediating role of self-differentiation in the relationship between family-of-origin functioning and relationship satisfaction, could not be tested and the mediating relationship disappeared. It can be said that the current finding is not compatible with the theoretical predictions defining the nature of the

relationships between the research variables. Indeed, it has been posited that the proclivity of individuals with high self-differentiation to differentiate their feelings and thoughts, self-regulate, cope with uncertainty, and eschew emotional reactivity in the context of close relationships will have a beneficial impact on their romantic relationships (Kerr & Bowen, 1988; Sabatelli & Bartle-Haring, 2003). Furthermore, research findings in the literature indicate a positive correlation between self-differentiation and romantic relationship satisfaction and marital adjustment (Lee & Kim, 2011; Park & Byun, 2017; Rodríguez-González et al., 2016). Similarly, findings from studies conducted in the domestic literature also report a significant positive relationship between self-differentiation and relationship satisfaction in married individuals (Akar, 2019; Boldaz-Telli, 2019; Erkılınc, 2020; Işık et al., 2020; İnce & Işık, 2021; Kahraman, 2021; Kalkan & Aydoğan, 2019; Polat & İlhan, 2018; Ulu-Yalçınkaya, 2019).

Conversely, some research findings in the literature indicate that there is no significant correlation between self-segregation and marital satisfaction. Peleg (2008) investigated the relationship between self-differentiation and marital satisfaction. The findings indicated a negative correlation between certain sub-dimensions of self-differentiation and marital satisfaction. Accordingly, the sub-dimensions of emotional reactivity and emotional cutoff were found to be negatively correlated with marital satisfaction in men, whereas the sub-dimension of taking I-position was found to be positively correlated with marital satisfaction. In women, only emotional cutoff was found to be negatively correlated with marital satisfaction. Similarly, Lampis (2016) examined the relationship between self-differentiation and couple adjustment, reporting that emotional cutoff, which is a sub-dimension of self-differentiation, is the strongest negative predictor of couple adjustment. In a similar vein, Khaddouma et al. (2015) investigated the interrelationships between mindfulness, self-differentiation, and relationship satisfaction in the context of dating relationships. Their findings indicated that I-positioning and fusion with others, which are sub-dimensions of self-differentiation, played a mediating role in the relationship between mindfulness and relationship satisfaction. However, emotional reactivity and emotional cutoff dimensions did not exert a mediating influence on the relationship between mindfulness and relationship satisfaction. Timm and Keiley (2011) investigated the relationships between self-differentiation, sexual communication, sexual satisfaction and marital satisfaction in married individuals and reported that self-differentiation did not have a direct effect on marital satisfaction. In another study conducted in a Turkish sample, it was found that there was a significant positive relationship between romantic relationship satisfaction and emotional cutoff and I-positioning, but there was no

significant relationship between emotional reactivity and fusion with others (Yılmaz, 2020). In this case, the I-positioning sub-dimension, which defines the ability to separate the self-boundaries from the family of origin, is reported as a variable that has a positive effect on marital satisfaction. Conversely, the emotional cutoff sub-dimension, which defines the individual's withdrawal from the relationship and avoidance of communication with other family members in stressful situations, can be reported as a variable that has a negative effect on marital satisfaction. It can thus be concluded that in Turkish culture, the act of safeguarding one's personal boundaries and the ability to differentiate between emotional responses and cognitive processes is not regarded as a key aspect in the formation of romantic relationship satisfaction and couple harmony. It may be the case that individuals who have successfully established a new romantic relationship while maintaining their distance from their original family-of-origin may seek to integrate their new and old family systems.

In a further study that provides a more detailed examination of the discussion on the current findings, Safi (2018) examined the relationship between self-perception and the quality of romantic relationships in the context of cultural characteristics and family-of-origin relationships. The study, which was conducted on university students residing in the United States, Turkey, and Pakistan, revealed that as self-differentiation and autonomy increased in all three cultures, relationship satisfaction also increased. Conversely, when each variable in the model was tested separately, it was observed that as the autonomous-relational self-constructs of American students increased, romantic relationship satisfaction also increased. However, no such relationship was found in the Turkish and Pakistani samples. In another study that contributed to the understanding of the relationship between family functioning and autonomous-relational self-construal (Türkdoğan et al., 2019). It was reported that enmeshment, which was defined as a negative and extreme dimension within the scope of the Circumplex Model, was perceived as a dimension that contributes positively to the functionality of the Turkish family system. In a further study conducted in Turkey (Eren, 2021), it was reported that both women's and men's relational or autonomous-relational self-constructs positively explained marital adjustment and relationship satisfaction of married individuals. However, the autonomous self-construct did not show a significant relationship with marital adjustment and relationship satisfaction in both genders. Similar studies have indicated that the dimension of enmeshment, which defines a family system in which individuals' self-boundaries are less distinct in comparison to self-differentiation, is perceived as a dimension that contributes positively to family functioning in other communitarian cultures that value commitment

to group unity, loyalty and emotional closeness (Manzi et al., 2006; Pirutinsky & Kor, 2013; Rivero et al., 2010).

In addition, the discrepancy in findings regarding the nature of the relationship between self-differentiation and romantic relationship satisfaction may be attributed to the research designs employed to obtain the variables under investigation, which were conducted either at the individual or paired level. In research designs in which the research variables are obtained individually, the self-differentiation of the individual is included in the analysis as an independent variable. In contrast, in research designs in which the level of self-differentiation is obtained in paired forms from married couples or couples in romantic relationships, the analyses are conducted mainly with the self-differentiation similarity score. In the present context, it can be stated that the similarity between couples' self-differentiation or self-constructs is identified as a more robust predictor of marital adjustment than the level of self-differentiation of individuals (Eren, 2021; Işık et al., 2020; İnce & Işık, 2021).

This study examined the mediating role of self-differentiation in the relationship between family-of-origin functionality and relationship satisfaction among engaged individuals preparing for marriage and newly married couples in the first five years of their marriage. The findings indicated that there was a positive correlation between the family-of-origin functioning of engaged and newly married individuals and their level of relationship satisfaction. Individuals who exhibited high levels of family-of-origin functioning also reported high levels of satisfaction with their relationships. In addition, high-family-of-origin functioning facilitates the development of autonomous individuality and enables individuals to differentiate themselves from their family-of-origin. Conversely, the present study hypothesized that the probability of establishing and maintaining close relationships and the level of satisfaction derived from them would increase in line with the self-differentiation levels of individuals. However, the research findings did not support this hypothesis. This situation can be explained by the romantic relationship expectations of individuals in different cultures and at different developmental stages. In this context, as a culture-specific finding, self-differentiation, which defines the individual's acting in a way to protect the boundaries of the self and to separate emotional reactions from thoughts, was not identified as a significant predictor of romantic relationship satisfaction in the current sample of engaged and newly married individuals.

In light of the pivotal influence of family-of-origin functioning on future intimate relationships, the dissemination of studies such as family counseling, which seek to enhance family functioning and preserve a healthy family structure, may prove instrumental in

establishing a robust foundation for individuals' future romantic relationships. Furthermore, another significant contribution of family-of-origin functioning to an individual's psychosocial development is its supportive role in the process of self-differentiation. In particular, a balanced family unit that avoids extreme dimensions such as disengagement or enmeshment appears to be of great importance for individuals in developing an autonomous-relational self-concept. In this context, the dissemination of studies such as family counseling, which aim to increase family functionality and maintain a healthy family structure, may facilitate the achievement of self-differentiation in a healthy manner for individuals. Conversely, it is postulated that self-differentiation is not regarded as a pivotal factor in the context of romantic relationship satisfaction among individuals engaged in the process of establishing a novel family system. This is perceived as a culturally specific finding. It is therefore proposed that further studies be conducted with the aim of identifying the predictors of romantic relationship satisfaction in Turkish culture, both prior to marriage and during the marriage process. Such studies would undoubtedly make a significant contribution to the existing literature on the subject. It may be suggested that studies examining the significant predictors of romantic relationship satisfaction should be structured in a way that incorporates culturally sensitive expectations regarding relationship satisfaction. In other words, future studies may benefit from examining whether cultural expectations regarding relationship satisfaction differ between individualistic and collectivistic cultures. Furthermore, given that the similarity between couples' self-differentiation or self-constructs is identified as a more robust predictor of marital adjustment than the level of self-differentiation of individuals (Eren, 2021; Işık et al., 2020; İnce & Işık, 2021), future studies examining the differentiation between individual and dyadic data may offer valuable insights that advance the existing literature.

Ethics Committee Permission: This research was conducted with the permission of Pamukkale University Social and Human Sciences Scientific Research and Publication Ethics Committee dated 25.02.2021 and numbered 68282350/2018/G04.

Conflict of Interest: The authors have no conflict of interest to declare.

Author's Contribution: This study was derived from the first author's master's thesis conducted under the supervision of the second author.

References

- Akar, K. (2019). Benliğin ayrımlaşması ve bağlanma kaygısının kök aile fonksiyonelliği ve çift ilişki kalitesi arasındaki ilişkideki rolü. [Yüksek lisans tezi, Özyeğin Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Bandalos, D. L., & Finney, S. J. (2001). Item parceling issues in structural equation modeling. In G. A. Marcoulides & R. E. Schumacker (Eds.), *New developments and techniques in structural equation modeling* (pp. 269–296). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Bayrakçı, E. (2014). *Evli bireylerin benlik saygısı, cinsel tutumları ve kök aile ilişkilerinin çift uyumunu yordaması*. [Yayınlanmamış doktora tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Bekil, F. (2021). *Üniversite öğrencilerinde aile işlevselliği ile uyumsuz mükemmeliyetçilik ilişkisinde ayrışma-bireyleşmenin aracı rolü*. [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Belyad, M. R., Nahidpoor, F., & Yadegari, H. (2014). The role of family of origin in differentiation of self and marital conflicts. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 2(2), 81-91.
- Boldaz-Telli, A. (2019). *Evli çiftlerde; benlik farklılaşmasının ilişki doyumu, ilişki uyumu, çatışma çözme tepkileri, ilişkide kıskançlık, ilişkide affedicilik ve eşe duygusal bağlılık açısından incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Bowen, M. (1978). *Family therapy in clinical practice*. Aronson.
- Busby, D. M., Gardner, B. C., & Taniguchi, N. (2005). The family of origin parachute model: Landing safely in adult romantic relationships. *Family Relations*, 54(2), 254-264. <https://doi.org/10.1111/j.0197-6664.2005.00020.x>
- Chang, S. H. (2018). Testing a model of codependency for college students in Taiwan based on Bowen's concept of differentiation. *International Journal of Psychology*, 53(2), 107-116. <https://doi.org/10.1002/ijop.12271>
- Chung, H. ve Gale, J. (2009). Family functioning and self-differentiation: A crosscultural examination. *Contemporary Family Therapy*, 31(1), 19-33.
- Costa-Ramalho, S., Marques-Pinto, A., & Ribeiro, M. T. (2017). The retrospective experience of climate in the family-of-origin and dyadic coping in couple relationships: pathways to dyadic adjustment. *Journal of Family Studies*, 23(3), 371-388. <https://doi.org/10.1080/13229400.2015.1131732>
- Çoğalan, Y. (2017). *Evli bireylerin kök aileleriyle ilişkileri ve evlilik uyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Dennison, R. P. (2010). *The effect of family of origin on early marriage outcomes: A mixed method approach*. Unpublished doctoral dissertation. Norton school of family and consumer sciences: Division of family studies and human development, Arizona.

- Eren, S. (2021). *Evli çiftlerin benlik kurguları ve benlik kurguları benzerliğinin evlilik uyumu ve doyumu ile ilişkisi*. [Yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Erkılınç, M. M. (2020). *Aile içi iletişim kalıpları, benlik kavramı ve evlilik uyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Işık Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Falcke, D., Wagner, A., & Mosmann, C. P. (2008). The relationship between family-of-origin and marital adjustment for couples in Brazil. *Journal of Family Psychotherapy*, 19(2), 170-186. <https://doi.org/10.1080/08975350801905020>
- Fletcher, G. J., Fitness, J., & Blampied, N. M. (1990). The link between attributions and happiness in close relationships: The roles of depression and explanatory style. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 9(2), 243-255. <https://doi.org/10.1521/jscp.1990.9.2.243>
- Gardner, B.C., Busby D.M. & Brimhall A.S. (2007). Putting emotional reactivity in its place? Exploring family of origin influences on emotional reactivity, conflict, and satisfaction in premarital couples. *Contemporary of Family Therapy*, 29, 113-127.
- Ghoroghi, S., Hassan, S. A., & Baba, M. (2012). Function of Family-of-Origin experiences and marital adjustment among married Iranian students of Universiti Putra Malaysia. *International Journal of Psychological Studies*, 4(3), 94-103. <https://doi.org/10.5539/ijps.v4n3p94>
- Gladding, S. T. (2015). *Aile terapisi: Tarih, kuram ve uygulamaları (Çev. İ Keklik ve İ. Yıldırım)* (5.Baskı). PDR Yayınları.
- Güngör-Cihan, H. (2007). *Evlilik doyumunu açıklamaya yönelik bir model geliştirme*. [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Harvey, D. M., & Bray, J. H. (1991). Evaluation of an intergenerational theory of personal development: Family process determinants of psychological and health distress. *Journal of Family Psychology*, 4(3), 298-325. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.4.3.298>
- Hofstede, G. (2005). *Culture and organizations: Software of the mind*. McGraw Hill.
- Holman, T. B., & Busby, D. M. (2011). Family-of-origin, differentiation of self and partner, and adult romantic relationship quality. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 10(1), 3-19. <https://doi.org/10.1080/15332691.2010.539171>
- Hu, L. C., & Chiang, Y. L. (2020). Having children in a time of lowestlow fertility: value of children, sex preference and fertility desire among Taiwanese young adults. *Child Indicators Research*, 13(4), 1-18. <https://doi.org/10.1007/s12187-020-09753-5>
- Işık, E., & Bulduk, S. (2015). Psychometric properties of the differentiation of self inventory-revised in Turkish adults. *Journal of Marital and Family Therapy*, 41(1), 102-112. <https://doi.org/10.1111/jmft.12022>

- Işık, E., Özbiler, Ş., Schweer-Collins, M. L., & Rodríguez-González, M. (2020). Differentiation of self predicts life satisfaction through marital adjustment. *The American Journal of Family Therapy*, 48(3), 235-249. <https://doi.org/10.1080/01926187.2020.1732248>
- İnce, Ş., & Işık, E. (2021). The mediating role of five love languages between differentiation of self and marital satisfaction. *The American Journal of Family Therapy*, 1-17. <https://doi.org/10.1080/01926187.2021.1930607>
- Johnson, P., & Stone, R. (2009). Parental alcoholism and family functioning: Effects on differentiation levels of young adults. *Alcoholism Treatment Quarterly*, 27(1), 3-18. <https://doi.org/10.1080/07347320802586601>
- Jöreskog, K.G., & Sörbom, D. (1993). LISREL 8: User's guide. Scientific Software.
- Kağıtçıbaşı, Ç. & Ataca, B. (2015). Value of children, family change, and implications for the care of the elderly. *Cross-Cultural Research*, 49(4), 374-392. <https://doi.org/10.1177/1069397115598139>.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1996). The autonomous-relational self. *European Psychologist*, 1(3), 180-186. <https://doi.org/10.1027/1016-9040.1.3.180>
- Kahraman, B. (2021). *Gelin-kayınvalide ilişkileri ve çift uyumu arasında benliğin ayrımlaşmasının düzenleyici rolü*. [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Kalkan, E., ve Aydoğan, D. (2019). Evlilik ilişki kalitesini benlik açısından değerlendirme: benliğin farklılaşması ve ilişkisel özgünlük. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(1), 174-189. <https://doi.org/10.7822/omuefd.494918>
- Kerr, M. E., & Bowen, M. (1988). *Family evaluation*. Norton.
- Khaddouma, A., Gordon, K. C., & Bolden, J. (2015). Zen and the art of dating: Mindfulness, differentiation of self, and satisfaction in dating relationships. *Couple and Family Psychology: Research and Practice*, 4(1), 1-13. <https://doi.org/10.1037/cfp0000035>
- Kim, H. & Jung, Y. (2015). Self-differentiation, family functioning, life satisfaction and attitudes towards marriage among South Korean university students. *Indian Journal of Science and Technology*, 8(19). <https://doi.org/10.17485/ijst/2015/v8i19/75919>
- Kim, H., Prouty, A. M., Smith, D. B., Ko, M. J., Wetchler, J. L., & Oh, J. E. (2015). Differentiation and healthy family functioning of Koreans in South Korea, South Koreans in the United States, and white Americans. *Journal of Marital and Family therapy*, 41(1), 72-85. <https://doi.org/10.1111/jmft.12049>
- Kline, R. B. (2011). Principles and practice of structural equation modeling. 3rd ed. Guilford Press.
- Lampis, J. (2016). Does partners' differentiation of self predict dyadic adjustment? *Journal of Family Therapy*, 38(3), 303-318. <https://doi.org/10.1111/1467-6427.12073>

- Lee, J. R., & Kim, Y. H. (2011). The influence of family-of-origin differentiation on marital adjustment: mediating effects of anxiety and sense of well-being. *Journal of the Korean Home Economics Association*, 49(7), 13-24. <https://doi.org/10.6115/khea.2011.49.7.013>
- Manzi, C., Vignoles, V. L., Regalia, C., & Scabini, E. (2006). Cohesion and enmeshment revisited: Differentiation, identity, and well-being in two European cultures. *Journal of Marriage and Family*, 68(3), 673-689. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2006.00282.x>.
- Marsh, H. W., Hau, K.-T., & Grayson, D. (2005). Goodness of fit in structural equation models. In: A. Maydeu-Olivares and J. J. McArdle (Eds.), *Multivariate applications book series. Contemporary psychometrics: a festschrift for Roderick P. McDonald* (pp. 275-340). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Momeni, K., Kavooosi-Omid, S., & Amani, R. (2015). Predicting marital commitment on the basis of differentiation of self, family adaptability and cohesion, and marital intimacy. *Family Pathology, Counseling and Enrichment Journal*, 1(2), 46-58.
- Nazlı, S. (2018). *Aile Danışmanlığı* (1. Cilt, 12. baskı). Anı Yayıncılık.
- Nichols, W. C. (2005). The first years of marital commitment. *Handbook of couples therapy*, 28-43.
- Olejnik, S., & Algina, J. (2003). Generalized eta and omega squared statistics: measures of effect size for some common research designs. *Psychological Methods*, 8(4), 434-447. <https://doi.org/10.1037/1082-989X.8.4.434>
- Olson, D. H. (2000). Circumplex model of marital and family systems. *Journal of Family Therapy*, 22(2), 144-167. <https://doi.org/10.1111/1467-6427.00144>
- Olson, D. H. (2011). Faces IV and the circumplex model: Validation study. *Journal of Marital and Family Therapy*, 7(1), 64-80. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2009.00175.x>
- Olson, D. H., & Gorall, D. M. (2006). Faces IV and the Circumplex model. *Life Innovations*.
- Olson, D. H., Waldvogel, L., & Schlieff, M. (2019). Circumplex model of marital and family systems: An update. *Journal of Family Theory & Review*, 11(2), 199-211. <https://doi.org/10.1111/jftr.12331>
- Park, H. J., & Byun, S. H. (2017). Effects of Self-differentiation of Remarried Couples, Marital Intimacy, Marital Conflict Coping Style on Marital Satisfaction. *The Journal of the Korea Contents Association*, 17(7), 236-252. <https://doi.org/10.5392/JKCA.2017.17.07.236>
- Peleg, O. (2008). The relation between differentiation of self and marital satisfaction: What can be learned from married people over the course of life? *The American Journal of Family Therapy*, 36(5), 388-401. <https://doi.org/10.1080/01926180701804634>
- Peleg, O. (2014). The relationships between stressful life events during childhood and differentiation of self and intergenerational

- triangulation in adulthood. *International Journal of Psychology*, 6, 462-470. <https://doi.org/10.1002/ijop.12054>
- Peleg, O., & Rahal, A. (2012). Physiological symptoms and differentiation of self: A cross-cultural examination. *International Journal of Intercultural Relations*, 36(5), 719-727. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2012.04.001>
- Pirutinsky, S., & Kor, A. (2013). Relevance of the circumplex model to family functioning among Orthodox Jews in Israel. *The New School Psychology Bulletin*, 10(2), 25-38.
- Polat, K. ve İlhan, T. (2018). Evli bireylerde çift uyumu ve bazı psikolojik belirtilerin benliğin farklılaşması açısından incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 8(50), 87-115.
- Rivero, N., Martinez-Pampliega, A., & Olson, D. H. (2010). Spanish adaptation of the FACES IV questionnaire: Psychometric characteristics. *The Family Journal*, 18(3), 288-296. <https://doi.org/10.1177/1066480710372084>
- Rodríguez-González, M., Skowron, E. A., Cagigal de Gregorio, V., & Muñoz San Roque, I. (2016). Differentiation of self, mate selection, and marital adjustment: Validity of postulates of Bowen theory in a Spanish sample. *The American Journal of Family Therapy*, 44(1), 11-23. <https://doi.org/10.1080/01926187.2015.1099415>
- Sabatelli, R. M. & Bartle-Haring, S. (2003). Family of origin experiences and adjustment in married couples. *Journal of Marriage and Family*, 65(1), 159-169. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2003.00159.x>
- Safi, A. O. (2018). *İlişki kalitesi, doyumu ve kaygının kültürlerarası incelemesi: Özbenlik algısı ve kök aile ile ilişkiler*. [Yüksek lisans tezi, Koç Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Skowron, E. A. (2000). The role of differentiation of self in marital adjustment. *Journal of Counseling Psychology*, 47(2), 229-237. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.47.2.229>
- Skowron, E. A., & Schmitt, T. A. (2003). Assessing interpersonal fusion: Reliability and validity of a new DSI Fusion With Others subscale. *Journal of Marital and Family Therapy*, 29, 209-222. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2003.tb01201.x>
- Sokolski, D. M., & Hendrick, S. S. (1999). Fostering marital satisfaction. *Family Therapy: The Journal of the California Graduate School of Family Psychology*, 26(1), s39-49.
- Timm, T. M., & Keiley, M. K. (2011). The effects of differentiation of self, adult attachment, and sexual communication on sexual and marital satisfaction: A path analysis. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 37(3), 206-223. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2011.564513>
- Topham, G. L., Larson, J. H. & Holman, T. B. (2005). Family of origin predictors of hostile conflict in early marriage. *Contemporary Family Therapy*, 27(1), 101-121. <https://doi.org/10.1007/s10591-004-1973-2>

- Tuterel-Kışlak, Ş. (2002). İlişkilerde Mutluluk Ölçeği (İMÖ): Güvenirlik Ve Geçerlik Çalışması. *Kriz Dergisi*, 10(1), 37-43.
- Türkdoğan, T., Duru, E., & Balkıs, M. (2018). Turkish adaptation of the family adaptability and cohesion scale IV. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 5(4), 631-644. <https://doi.org/10.21449/ijate.409110>
- Türkdoğan, T., Duru, E., & Balkıs, M. (2019). Circumplex model of family functioning in Turkish culture: Western family systems model in an Eurasian country. *Journal of Comparative Family Studies*, 50(2), 183-199. <https://doi.org/10.3138/jcfs.50.2.005>
- Türkiye İstatistik Kurumu (2020). Evlenme ve boşanma istatistikleri. Ankara. <https://tuikweb.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=33708> sayfasından erişilmiştir.
- Ulu-Yalçınkaya, A.(2019). *Differentiation of self: examination of the concept in the interplay of stress, life satisfaction, and marital satisfaction*. [Unpublished master thesis. Middle East Technical University]. National Thesis Center.
- Yılmaz, B. (2020). *Beliren yetişkinlik döneminde romantik ilişki doyumunun yordayıcısı olarak benlik ayırma, otantiklik ve depresyon*. [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.